Меҳнат зафарлари

ЯНГИ ЙИЛДА—ЯНГИ ҒАЛАБАЛАРГА!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 9 (12.362) | Жума, 11 январь 1963 йил | Баҳоси 2 тийин.

ҚУРИЛИШДА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ

ФАРҒОНА. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Қурилиш бригадаларини хўжалик ҳисобига ўтказиш меҳнат унумдорлигини оширибгина қолмай, объектларда ишни жадаллаштириш, бажарилган ишларнинг таннархини анча камайтириш ва сифатини яхшилаш имкониятини беради. Бунга йирик қурилиш ташкилотларидан бири ҳисобланган 8-трестнинг бой тажрибаларида кўриш мумкин.

Хўжалик ҳисоби асосида ишлаётган А. Уразаев, Г. Канкин, Н. Филимонова, М. Муравьев, А. Штерц ва бошқа ўртоқлар бошлиқ қурилиш бригадалари йирик панелли уй-жой биноларини тиклашда жуда яхши ташаббус кўрсатмоқдалар.

Қурувчилар ва монтажчилар орасида хўжалик ҳисоби ўтган бригадаларнинг сони тобора кўпаймоқда.

СУРАТДА кўриб турганингиз аҳил дўстлар «Ташсельмаш» заводида кўп йиллардан буён самарали меҳнат қилиб келмоқда. Улар корхонанинг станоксозлик участкасида яратилган янги автомат линиянинг қувватидан тўғри фойдаланиб, ҳар сменада пахта териш машиналари учун пландан ташқари кўплаб чўтка планкалари ишлаб чиқармоқдалар. СУРАТДА (чапдан ўнгга): украин П. Мукиенко, ўзбек Ҳ. Исоқов.

И. Глауберзон фотоси.

НЕФТЬ ФОНТАНИ

Ғарбий Полвонтош майдонида яқин ярим километр чуқурликда 47-қудуқдан нефть фонтани отилиб чиқди. Бу—ер ости бойликларини қидирувчиларнинг янги йил арафасида Ватанга атаган меҳнат совғаси бўлди. Қудуқни мастер Сергей Турпетов бригадаси пармалади. Илгор коллектив бир йилда 10 минг метрдан ортиқ чуқурликни пармалашга эришди. Бир станокнинг бир ойда ўртача пармалаш тезлиги бир минг икки юз метрдан ошади.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

АНДИЖОН. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Андижон областининг Янгиқўрғон районидаги қурилиш материаллари комбинати йиллик планга қўшимча 30 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

ШЕРОБОД ДАШТИГА ҲУЖУМ

ТЕРМИЗ. Янги ерларда биринчи мавсумни муваффақият билан якунлаган «Комсомолобод» совхозининг кўриқ ерликлари Шеробод даштининг ичкарисига қараб силжишда давом этмоқдалар. Янги йилда улар даштдаги кўриқдан яна минг гектар ер ўзлаштиришлари керак.

Январь ойининг дастлабки кунларида юзлаб гектар ер ҳайдаб қўйилди. Тракторчилардан Валикул Аннакулов, Зиёқул Норкулов, Қодир Шодикулов ва ҳайдов агрегатларининг бошқа ҳайдовчилари смена топшириқларини муттасил ошириб бажармоқдалар. Ариқлар қазиш тугалланмоқда. Далаларга минерал ва маҳаллий ўғитлар чиқарилмоқда. «Комсомолобод» совхози етти йилликнинг бешинчи йилида янги ўзлаштирилган ерлардан мамлакатга қўшимча равишда 12 минг тонна ингичка толали пахта етказиб беради.

Бу йил дастлабки марта хирмон кўтарадиган яна иккита янги совхозга ерлар ажратиб берилди. «Сурхонводстрой» қурилиш монтаж бошқармаси магистраль каналларни қазимоқда. Кўриқ ерликлар учун посёлкалар барпо қилинмоқда.

Шеробод даштига ҳужум давом этмоқда. Етти йиллик охиригача бу ерда ўн учта совхоз пахта етиштирадиган бўлади.

БИНОКОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Наманган қурилиш трестининг Марказий Фарғона чўлларида янги ерларни ўзлаштиришда қатнашаётган 18- қурилиш бошқармасининг ишидан ҳамма мамнун.

Бинокорлар чўлда ташкил этилган янги колхозларда мактаб, боғча, ясли бинолари, асфальт йўллар, артезиан водопроводлари, гараж, чорвачилик ва бошқа хўжалик бинолари ҳамда 70 та янги уй қурдилар.

Учқўрғон район колхозлараро қурилиш ташкилотининг бинокорлари ҳам катта муваффақиятга эришдилар. Улар ўтган йили пландаги 200 минг сўмлик ўрнига 300 минг сўмликдан ҳам кўпроқ иш бажардилар. Қишлоқ бинокорларининг кучи билан ўнлаб янги уй-жой бинолари, даволаш ҳамда болалар муассасалари, хўжалик иморатлари қад кўтарди.

САФУРАХОН ўн тонна пахта терди. Фарғона область, Охунбобоев районидаги «Коммунизм» колхозининг бу моҳир теримчиси кўрак теришда ҳам ўзини кўрсатди. СУРАТДА: Сафурахон МАТКАРИМОВА.

Н. Раҳмонов фотоси.

400 ПРИЦЕП ТАЙЁР

«Ташавтомаш» заводининг азамат коллективи етти йилликнинг тўртинчи йилида пландан ташқари анчагина прицеп ишлаб чиқариш билан республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига катта ёрдам кўрсатди. Бултур республикамизда етиштирилган «оқ олтин»нинг 2 миллион тоннасидан ортиқроғи тайёрлаш пунктларига қоп-қанорсиз ташиб келтирилди. Бу—1961 йилдагидан икки ҳисса кўпдир.

Ташавтомашчилар янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ ҳар бир минут вақтдан самарали фойдаланиб, пахтани қоп-қанорсиз ташишда қўл келаётган машина—прицеп ишлаб чиқаришни тобора жадаллаштирмоқдалар. Корхона коллективи янги йилнинг биринчи ҳафтасида 400 тадан кўпроқ прицеп ишлаб чиқарди. Завод коллективи бу машинани тайёрлаш учун кетадиган харажатларни камайтириш ва маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани кун сайин кучайтирмоқда.

МЕҲНАТ—БАХТ

Ҳар гал Йўлдош ака ҳақида гап кетганда иштихонликлар уни тадбиркор киши, дейишади.

Ҳа, бу гапнинг замирида катта мазмун бор. Йўлдош ака райондаги 1-«Қўшработ» совхози яйловларида кўп йиллардан бери чўпонлик қилиб, катта тажриба орттириб келяпти.

— Мен чўпонлик касбини ёшлигимдан севар эдим, — ҳикоя қилди Йўлдош ака.—Дастлаб бу касбни пухта ўрганишга отам катта ёрдам берди. У доим мени ўзи билан бирга олиб юрар эди. Дам олиш пайтларида отам менга қўйларни қандай қилиб боқиш, соғлом ўстириш ва улардан кўплаб қўзи олиш қоидаларини ўргатар эди. У 35 йил чўпонлик қилган. Отамдан ўрганганларим ҳозир менга жуда катта фойда беряпти. Совлиқлардан кўп қўзи олишнинг бирдан-бир омили уларни СЖК усулида қочиришдир. Мен кўп йиллардан бери ана шу усулни қўллаб, отаримдаги совлиқлардан кўплаб эгиз олишга эришяпман. Ўтган йил отаримдаги 518 совлиқнинг ҳар 100 бошидан 150 тадан қўзи, ҳар совлиқдан 3 килограммдан жун олиш мажбуриятини олган эдим. Қилган меҳнатларим зое кетмади. Ҳар 100 совлиқдан 160 тадан қўзи, ҳар қўйдан 3 килограммдан жун олиб социалистик мажбуриятимни шараф билан бажардим.

Коммунист Йўлдош ака Исоқуловнинг қўйчиликни ривожлантиришдаги хизматлари катта. Шунинг учун ҳам уни фақат Иштихон районидагина эмас, ҳатто Самарқанд области чорвадорлари ҳам ҳурмат билан тилга олишади. Жонкуяр чўпон бу йил ўз отаридаги 518 совлиқнинг ҳар 100 бошидан 165 тадан қўзи, ҳар бир бош совлиқдан 3.800 граммдан юқори сортли жун олиш учун тинмай курашяпти.

— Бизнинг Ватанимизда меҳнат—бахт келтиради, деб Люба Ли жуда тўғри ёзган. Мен бу йил ҳам партия ва давлат олдида берган ваъдамнинг устидан чиқаман,—дейди Йўлдош ака. — Бунинг учун совлиқларнинг соғлом, семиз бўлиши учун барча имкониятлардан тўла фойдаланяпман.

Ҳа, Йўлдош ака ҳақ гапиради. У меҳнатда чиниққан, ўз ваъдасига вафодор чўпондир.

Ш. МАРДИЕВ.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ ҲАММАГА ЎРНАК

ТОШКЕНТ. Юқори Чирчиқ районидаги донгдор «Политотдел» колхозида колхоз раисларини тайёрлаш бўйича бир йиллик мактаб очилди. Бу мактаб Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги томонидан ташкил қилинди. Колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ман Гим Хван мактабнинг директори қилиб тасдиқланди.

Мактабнинг тингловчилари орасида Янгиер районидаги «Коммунизм» колхозининг ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳам зиёд пахта ҳосили олаётган бригада бошлиғи Абдураҳмон Абдуқодиров, Урта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозидан агроном Константин Ли, Янгиер районидаги «Ленинизм» колхози раисининг ўринбосари Алимбек Мўминов, Оққўрғон районидаги Ленин номли колхоздан агроном Ойтўғон Тумбетов ва колхоз ишлаб чиқаришининг бошқа ташкилотчилари бор.

Лекцияларни ўқиш учун колхоздаги мутахассислар билан бирга бир қанча илмий тадқиқот муассасаларининг олимлари ҳам жалб қилинди. Бутуниттифоқ Пахтачилик илмий тадқиқот институтидан қишлоқ хўжалик фанлари кандидати В. П. Кондратюк ва «Политотдел» колхозининг экономисти Матвей Хван дастлабки лекцияларни ўқидилар.

Мамлакатнинг донгдор маккажўхорикори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Люба Ли, пахтадан мўл ҳосил етиштириш устаси бригада бошлиғи Абдулла Абдураҳмонов, бир ўзи 150 сигирни боқаётган илғор сут соғувчи Роза Квон ва бошқа новаторлар мактабда амалий машғулотларни ўтказадилар. Бўлажак колхоз раислари трактор, пахта териш машинаси ва бошқа техникани бошқаришни ўрганиб оладилар. Улар агротехника, чорвачилик, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш ва меҳнатни ташкил қилиш бўйича имтиҳон топширадилар.

НАВБАТ—ИЧКИ РЕЗЕРВЛАРГА

Корхонамизнинг дизелни қисмларга ажратиш участкасида иш оқсаб келарди. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорини кенг муҳокама қилган заводимиз коллективи бу участкани ихтисослаштириш ва ишни конвейер усулида ташкил қилишга киришди.

Бу иш қатъий план асосида олиб борилмоқда. Участка ҳозиргига нисбатан анча кенгайтирилиши, қўшимча кран-балка ва ювиш машинаси ўрнатилиши керак. Натижада деталлар тўғридан-тўғри саралаш участкасига тозаланган ҳолда жўнатилаверади. Саралаш ичасткаси ҳамда деталлар омбори барпо этилади. Натижада деталлар ремонти марказлашади ва цехлараро транспорт қатнови осонлашади.

Локомотивнинг шатунь-поршень группасини ремонт қилиш ва йиғиш ишлари поток усулида, бошқа ишлар ҳам конвейер усулда бажарилади.

Дизеллар ремонтини тезлаштиришга қаратилган бу муҳим тадбирларнинг тез амалга оширилишида конструктор Т. Ишимбоев, цех мастери А. Яхёбоев, К. Салеев, В. Панарин ўртоқлар алоҳида ташаббус кўрсатмоқдалар. Ана шу ташкилий-техникавий тадбирларнинг бажарилиши участкада маҳсулот ишлаб чиқаришни 20-25 процент кўпайтиришга ёрдам беради.

И. АЛИЕВ,

Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводининг мастери.

Янги қурилишлар, янги маҳсулотлар

ЧИННИ ИДИШЛАР ЦЕХИ

Наманганда чинни идишлар цехи қуриб битказилди. Бу цех 15- ғишт заводлари бошқармасига қарайди. Янги корхонада чинни пиёлалар, косалар ҳамда бошқа идишлар ишлаб чиқарилади. Чинни цехи янги ускуналар билан жиҳозланган бўлиб ишлаб чиқариш жараёнлари тўла механизациялашган.

ЯНГИ КОНСЕРВАЛАР

Янгийўл консерва заводи коллективи республика Халқ хўжалиги кенгашининг озиқ-овқат саноати бошқармаси ва Бутуниттифоқ гўшт саноати илмий тадқиқот институтининг Тошкент таянч пункти билан ҳамкорликда янги консерва технологиясини ишлаб чиқди ва амалда татбиқ этди. Янги консерва қўй ва мол гўшти, сабзавот, пиёз, олча, зира, седана ва зирк меваси аралашмасидан тайёрланади. Ҳозиргача Янгийўл консерва заводи янги консервалардан 100 минг банка тайёрлади. Корхонанинг янги маҳсулоти харидорларга манзур бўлмоқда.

М. ВИЛЬЧЕК.

ЎТ ПУРКАГИЧ КУЛЬТИВАТОР

Пахтачилик бўйича махсус Давлат конструкторлик бюроси Совет Иттифоқида биринчи бўлиб янги ўт пуркагич культиватор яратди. Бундай культиваторлар каноп, жут, беда сингари экинлар орасидаги ҳамда тўла ўзлаштирилмаган ерлардаги бегона ўтларни аланга ёрдамида куйдириб ташлайди.

Культиватор ёрдами билан экинларга ишлов берганда, иссиқлик камераси ишчи қисм вазифасини бажаради. Йўл чеккалари ва ариқ ёқасидаги ўтларни йўқотишда эса қўл горелкасидан фойдаланилади.

Тракторга тиркалувчи бу культиватор пропан-бутан газы ёрдамида ишлайди. Экинларни карболинеум сепиб ёввойи ўтлардан тозалаш усулига нисбатан ўт пуркагич культиватор билан ишлаш қулайдир. Эски усул бўйича бегона ўтларнинг 80-85 проценти йўқотилса, ўт пуркагич ёрдамида ўтларнинг 98-99 проценти куйдирилади. Ундан ташқари, эски усулда зарпечак «тирик» қолаверарди. Янги культиватор эса зарпечакни бутунлай куйдириб кетади.

«Чирчиксельмаш» заводи «КО-2,4» маркали янги культиваторнинг дастлабки партиясини ишлаб чиқарди. Улар Тошкент области ва Қирғизистон республикасида синаб кўриш учун жўнатилди.

В. ПРИШЧЕПА,

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

ШУДГОРЛАШ ТАМОМЛАНДИ

БУХОРО. Навоий ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Свердлов номли колхознинг пахтакорлари мўл ҳосил етиштириш йўлида катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Улар Бухоро областида биринчи бўлиб шудгорлашни тамомладилар. Тупроқ 30-32 сантиметр чуқурликда юмшатилди.

Бу муваффақиятда тракторчилардан Норқул Назаров, Тўрақул Уринов, Ҳайдар Алиев ва Қаҳҳор Ҳамроевларнинг хизмати каттадир. Улар ер ҳайдашда смена нормасини мунтазам равишда ошириб бажардилар. Ҳар гектар ерга 10-12 тонна маҳаллий ўғит ва 300 килограммдан минерал ўғит солинди.

НОРИН—НУР ДАРЁСИ

ЎРТА ОСИЁНИНГ УЛКАН ҚУРИЛИШЛАРИДА

Урта Осиё жамолидан нур ёғилиб турибди. Ҳақиқатан нурафшон ўлка бу. Мевазор боғлар ва экинзор далалар саҳий қуёшнинг олтин ранг шуъласида яна ҳам кўркам бўлиб кўринади, гўзаллиги кўзни қамаштиради. Самолётнинг кичик деразасидан қараб тўймайсан бу мўъжизакор ўлканинг ҳусн-жамолига.

Бироқ жазирама офтобда қовжираб ётган поёнсиз ерлар ҳам бор. Бу ерлар қатра сувга муҳтож. Бу ерлар, қўйнига бойлик кучоқлаган юз минглаб гектар ерлар бекор ётибди.

Йигирманчи аср фарҳодлари бундай ерларни мўл-кўлчилик водийсига айлантирмоқдалар. Қоялари булут билан ўпишиб турган серқомат Тянь-Шань тоғлари ёнбағрида ястаниб ётган минглаб гектар чанқоқ ерлар Норин сувини кутмоқда. Ҳеч нарсани назар-писанд қилмай, баланд тоғ қояларидан шарқираб оқиб тушаётган Норин дарёсини совет кишилари ўз измиларига солмоқдалар. Унинг энергиясини халқ манфаатларига хизмат қилдириш, сувидан тўғри фойдаланиш тадбирлари муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Ҳозирги вақтда Норин сувидан Ўзбекистон, Қирғизистон, Қозоғистоннинг жанубий қисми ва Тожикистондаги колхоз-совхоз далалари баҳра олмоқда. Лекин Нориннинг кароматы бундан ҳам катта. Сув танқис йиллари бу дарё Урта Осиё республикаларидаги областларнинг бир қисмини сув билан тўла таъминлашга, шундай қилиб қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олишда совет кишиларига муносиб ёрдамчи бўлишга қодир.

Норин дарёси имкониятларидан тўла фойдаланишнинг комплекс тадбирлари амалга оширила бошланди. Учқўрғон ГЭСининг қурилиши бу соҳадаги ишларнинг дастлабкисидир. Утган йили ана шу электростанциянинг ҳамма — тўртала агрегати нур ишлаб чиқара бошлади. Нориннинг 180 минг киловатт қувватга эга бўлган тўнғич ГЭСида ҳозиргача 400 миллион киловатт-соатдан ортиқ электроэнергия ҳосил қилинди.

Урта Осиёнинг бошқа ГЭСлари сингари бу гидростанция ҳам комплекс характерга эга. Тўғон билан тўсилган сув 40 метр чамаси баландликка кўтарилиб, янги қазилган канал орқали Қизилжар далаларига йўрғалайди. Норин дарёсида барпо этилган ана шу гидростанция ҳаракатга келиши билан асрлар бўйи қақраб ётган Қизилжар водийсида 45 минг гектар янги унумдор ер ўзлаштирилди. Янги ернинг дастлабки ҳосили — қовун-тарвуз ва пахта йиғиштириб олинди.

«Нарингидроэнергострой» қурувчилари бултур июнь ойида яна бир қутлуғ ишга қўл урдилар. Тўқтағул ирригация-энергетика комплекси қурилишини бошлаб юбордилар. Бу — Норин дарёсидаги иккинчи улкан нур булоғи ва сув ҳавзасидир. Қурилаётган комплекснинг Урта Осиё республикалари ҳамда Қозоғистон халқ хўжалигини ривожлантиришга кўрсатадиган таъсири жуда катта бўлади. Қирғизистон тоғларида — Норин дарёсида барпо этилаётган ирригация-энергетика узели Урта Осиёдаги йирик иншоот. Тўқтағулдан бир неча километр берида тўғон қурилади ва дарё бўғилади. Тўғон ўзининг улкан пиёласида сувни 200 метрча баландликка кўтариб, далаларга узатади. Бу ерда сунъий денгиз вужудга келтирилади. Инсон қўли билан яратилган денгиз Урта Осиё республикалари экономикасини тараққий эттиришга ёрдам бериш билан бирга, ўлканинг қиёфасини ҳам ўзгартиради. Тўқтағулда санаторий ва дам олиш уйлари қурилади.

12,6 миллиард кубометрдан ортиқ сув сиғдира оладиган сунъий денгиз ишга туширилиши билан минглаб гектар қўриқ ерларнинг жамоли очилиб кетади. Янтоқзор, тиконзорлар ўрнида «оқ олтин» далалари, шоли пайкаллари бунёд этилади. Тўрт қардош республиканинг мевазор, узумзор ва бошқа экин майдонлари кенгаяди. Қурилаётган сунъий денгиз ҳозир суғорилаётган 2 миллион гектар экин майдони ва 800 минг гектар янги ерни ҳатто сув танқис бўлган йилларда ҳам об-ҳаёт билан таъминлашга имкон беради.

Тўқтағул гидроузели қурилишининг аҳамияти сув проблемасини ҳал қилишдангина иборат эмас. Сув омбори комплексида қуввати 1 миллион 200 минг киловаттли электростанция қурилади.

Норин дарёсининг гидроэнергетика ресурсларини улкан дарёларга қиёслаш мумкин. Унинг фойдаланиш мумкин бўлган қуввати Волга дарёсиникидан қолишмайди. Обь, Днепр, Иртиш ва Вахш дарёлари бу жиҳатдан Норин билан беллашолмайди. Тоғ дарёлари кўп бўлган Испания ҳамда Греция мамлакатларининг гидро-энергетика ресурсларидан шўх Нориннинг имкониятлари икки ярим баравар ортиқдир.

Норин — нур дарёси! Мутахассислар бу дарёда ва унинг асосий ирмоқларида 20 га яқин электростанция қуришни мўлжаллаб қўйдилар. Тоғ дарёсида нур базми бошланди. Норин ва унинг ирмоқларида барпо этиладиган электростанцияларнинг умумий қуввати Америка Қўшма Штатларининг Теннесси дарёсида қурилган станцияларникидан ортиқ бўлади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,

«Қизил Ўзбекистон» махсус мухбири.

ИЖОДКОР КИШИЛАР

ЧИРЧИҚ. Электрохимия комбинатида энг яхши рационализаторлик таклифлари учун конкурс эълон қилинган эди. Уч ойга белгиланган бу конкурс якунланди. Шу муддатда 333 таклиф тўпланди. Уларни жорий этиш корхонага ҳар йили 41 минг сўм фойда келтиради. Уртоқ И. Пономарёв раҳбарлик қилаётган электр ускуналари ремонти цехи коллективи конкурсда биринчи ўринни олди.

З. ЕРЦЕНКИНА.

* * *

САМАРҚАНД. Утган йили слесарь Ф. Ашиковнинг бир ўзи дастгоҳларнинг бекор туришини камайтиришга қаратилган 11 таклиф киритди. Бу таклиф меҳнат унумдорлигини оширмоқда, корхонанинг 2 минг сўм маблағини тежамоқда. 26 Боку комиссарлари номли шойи тўқиш фабрикасида бундай ижодкорлар 150 кишига етди. Улардан бултур 205 та рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари тушди.

Э. ҲОЖИҚУРБОНОВ.

* * *

ФАРҒОНА. Ака-ука Дмитрий, Тимофей ва Алексей Биковлар Охунбобоев районидаги Киров номли колхозда ишлашади. Уларнинг ташаббуси билан колхозда электр обжувоз ишга туширилди. Биковлар обжувозни такомиллаштиришга доир анча ишлар қилишди. Махсус саралаш мосламаси ўрнатилди. Бу эса, шоли тўпонини ташқарига чиқариб ташлаш, курмак, тош ва оқшоқни алоҳида-алоҳида ажратиб олишга имкон бермоқда.

Ҳ. ОРИПОВ.

Н. С. ХРУШЧЕВ

ФИНЛЯНДИЯ ЭЛЧИСИ ЭЭРО А. ВУОРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 9 январда Финляндиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ээро А. Вуорини қабул қилди, элчи СССРдан жўнаб кетаётганлиги муносабати билан хайрлашув визити билан борди.

Н. С. Хрушчев билан Ээро А. Вуори ўртасида бўлган суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Г. М. Пушкин ҳозир бўлди.

Н. С. ХРУШЧЕВ ВА Н. В. ПОДГОРНИЙ ЎРТОҚЛАРНИНГ ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА БОРИШИ ТЎҒРИСИДА

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ В. Гомулка ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Ю. Циранкевич Германия Бирлашган социалистик партиясининг VI съездида қатнашадиган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевни ва КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. В. Подгорнийни Берлинга бора туриб, бир неча кун Польшада тўхташга таклиф қилдилар. Бу таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди.

Н. С. Хрушчев ва Н. В. Подгорний ўртоқлар 9 январда Польша Халқ Республикасига жўнаб кетдилар. (ТАСС).

«САНЪАТ ХАЛҚНИКИДИР»

ЎРТОҚ Л. Ф. ИЛЬИЧЕВ НУТҚЛАРИНИНГ ТЕКСТЛАРИ БРОШЮРА ҚИЛИБ НАШР ЭТИЛДИ

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти «Санъат халқникидир» номли брошюрани кўп нусхада босиб чиқарди. Брошюра КПСС Марказий Комитети секретари ўртоқ Л. Ф. Ильичевнинг 1962 йил 17 декабрда партия ва ҳукумат раҳбарларининг адабиёт ва санъат арбоблари билан бўлган учрашувида ҳамда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги идеология комиссиясининг ёш ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, кино ва театр ходимлари иштироки билан 1962 йил 26 декабрда ўтказилган мажлисида сўзлаган нутқлари текстларини ўз ичига олган. (ТАСС).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ МЎЛ-КЎЛЛИГИ УЧУН

Тошкент — республикамизнинг йирик пахта базаси, қишлоқ хўжалиги кенг тармоқли областларидан биридир. Унинг далаларида совет деҳқонининг олтин қўли билан ҳар йили экинлардан мўл ҳосил олинмоқда, чорвачилик маҳсулотлари кўпаймоқда. Колхоз ва совхозларнинг бағрида минг-минглаб ажойиб пахта усталари, давримизнинг машъаллари, боғ-роғларнинг соҳибқорлари, «дала маликаси»нинг вафодор дўстлари етишиб чиқдики, биз бу билан фахрланамиз, янги кишининг фазилат ва меҳнат намуналаридан ўрнак оламиз.

Кеча бўлиб ўтган қишлоқ хўжалик область партия конференциясига ана шу кишиларнинг вакиллари, партия совет, хўжалик органларининг ходимлари қатнашди. Улар қишлоқ коммунистларининг иродасини ифода этиб, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми белгилаб берган тадбирларни амалга ошириш ҳақидаги масалани муҳокама қилдилар. Бу тўғрида доклад қилган қишлоқ хўжалик обкоми ташкилот бюросининг раиси М. А. Абдураззоқов ва музокараларда қатнашган ўртоқлар масалага принципиал нуқтаи назардан қараб, хўжалик соҳасида эришилган муваффақиятларни кўрсатиб ўтиш билан бирга, ишдаги камчиликларни, ўтган йили йўл қўйилган хато ва нуқсонларни дадил очиб ташладилар.

Гарчи область колхоз ва совхозлари 1962 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг айрим турларини, чунончи гўшт, тухум, жун, дон, шоли, сабзавот маҳсулотлари, мева ҳамда узум етиштиришда дуруст натижаларга эришган бўлсалар ҳам, катта давлат ва хўжалик аҳамиятига эга бўлган пахтачиликда сира чидаб бўлмас даражада кейинда қолдилар. Давлатга пландагидан 85 минг тонна кам пахта топширилди. Ҳосилдорлик бир йил ичида 3,7 центнерга камайиб кетди. Айниқса Оққўрғон, Гулистон, Комсомол, Сирдарё, Янгиер, Бекобод, Бўка, Пискент районлари пахта етиштиришни кескин камайтириб юбордилар.

Конференцияда кўпгина районлар, колхоз ва совхозларда 1962 йилда пахта ва бошқа экинлардан юқори ҳосил олиш учун берилган ваъда ҳамда катта пахтачиликдаги қолоқликнинг сабаблари конкрет мисоллар асосида айтиб берилди.

Бу йил область қишлоқ хўжалиги олдида жуда катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Тошкент области етти йилликнинг бешинчи йилида мамлакатга 508 минг тонна ёки 1962 йилдагига қараганда 93,2 минг тонна ортиқ пахта, 230 минг тонна ғалла, 117 минг 500 тонна картошка, 181 минг 500 тонна сабзавот, 122 минг 300 тонна полиз экинлари ва бошқа маҳсулотлар етиштириб бериши керак. Гўшт, сут, ёғ, тухум, жун, пилла етиштириш ҳам анча кўпаяди. Кўриниб турибдики, қилинадиган ишларнинг ҳажми нисбатан катта. Аммо, бу вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши [illegible] билан, ҳар бир [illegible] кишининг [illegible] боғлиқдир. Конференциядан [illegible] учун [illegible] ишлаб чиқариш бошқармаларидаги хўжаликлар экин майдонларининг ҳайдаш энди 62 процентдан сал ошди. Шўр ювиш ниҳоятда кечиктирилмоқда. Бу иш юзасидан белгиланган топшириқ 12 процентга ҳам етгани йўқ. Ариқ-зовурларни қазиш, далага гўнг чиқариш, машиналарни ремонт қилиш, кадрларни ўқитиш ва тарбиялаш ишлари ҳам суст бормоқда. Конференция хўжалик

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ БИРИНЧИ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

соҳасидаги бундай кечикишнинг олдини олиш ва бу йилги мўл ҳосил учун мустаҳкам замин яратишни асосий вазифа деб белгилади.

Конференцияда ноябрь Пленуми қарори ва ўртоқ Н. С. Хрушчев докладида берилган маслаҳат ва йўл-йўриқлар жойларда қандай амалга оширилаётганлиги, хўжаликка партия раҳбарлигини қайта қуриш юзасидан ўтказилган ташкилий ишлар анализ қилинди. Область партия ташкилотларининг қуйи звеноларида ташкилий қайта қуриш тугалланди, колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари амалий ишга киришди, партия комитетларининг янги составлари сайланди. совет, комсомол ва хўжалик органларининг фаолияти ҳам ноябрь Пленуми қарори асосида қайта қурилмоқда.

Сўзга чиққан нотиқлар партия раҳбарлигида вужудга келган янги структура ва бу раҳбарликнинг янги метод, усуллари қишлоқ хўжалигини кескин юксалтириш, экинлардан ва чорвачиликдан мўл-кўл маҳсулот олиш соҳасида катта ва самарали натижалар беради, деб таъкидладилар. Шу нарса кўрсатиб ўтилдики, қайта қуриш муносабати билан партия, совет раҳбар органларига жуда кўп мутахассислар — агрономлар, зоотехниклар, гидротехниклар, инженерлар ва бошқа касб эгалари келди. Улар орасида ёш, талантли кучлар кўп. Лекин бу кадрларга раҳбарликнинг иш методларини чуқур ўргатиш учун партия ташкилотларидан ана шу кадрлар ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиш талаб этилади.

Музокарада сўзга чиққан Сирдарё колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари Т. Умаров бошқарма меҳнаткашлари партия Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорини маъқуллаб, унда кўрсатилган вазифаларни бажариш учун астойдил курашаётганликларини айтди.

— Бошқармага қарашли колхоз ва совхозларда ҳосилдорликни камида 25 центнерга кўтариш ҳақида кўп гапирилди. Лекин ҳали ана шу даражага етилгани йўқ, — деди у, — бунинг сабаби кадрлар танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишга етарли эътибор берилмаганлигидир. Биз янги структурага мувофиқ ташкилотчи, мутахассисларни ҳал қилувчи участкаларга ишга қўйдик. Бу йил бошқарма бўйича 26 минг гектар майдонга квадрат-уялаб чигит экилиши керак.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг директори И. Иброҳимовнинг сўзини конференция делегатлари қизиқиш билан тингладилар. Нотиқ совхозда комплекс механизациялаш соҳасида олиб борилаётган ишларни ҳикоя қилиб берди. Бу хўжаликда ишга яроқли ҳар бир ишчига 5-8 гектар пахта майдони тўғри келади. Шунга қарамай, совхоз бўйича гектаридан 31 центнердан ҳосил олинди. Бу — механизациянинг самарасидир.

«Политотдел» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Г. Хван меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини ошириш масаласига тўхталди.

— Колхозимиз, — деди у, — тўрт йилдан буён гектаридан 47-49 центнердан ҳосил кўтармоқда. Бунга шунинг учун эришилдики, колхозимизда пахтачилик бригадаларининг бошлиқлари, механизаторлари катта ташаббус кўрсатишлари учун кенг шароит яратиб берилган. Илгари 60x60 сантиметр схемада чигит экиш ҳақида район ташкилотларидан кўрсатма олардик. Эндиликда [illegible] 60x45 сантиметр схемада чигит экмоқдамиз. Бу ҳосилдорликни гектар бошига 6-10 центнер ошириш имконини беради.

Ўртоқ Хван планни бажарган колхозларга центнерини ортиқроқ, бажармаган хўжаликларга камроқ пул белгилаш методини нотўғри деб ҳисоблайди. Ер-сув, техника ва ишчи кучи бир хил бўлган хўжаликлар ҳосилдорликда ҳам баравар бўлишлари керак.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Қизил Ўзбекистон» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Эгамназаров, Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари М. Камолов, «Мирзачўл» совхозининг бригада бошлиғи Г. Аноркулова, машҳур механизатор Валентин Тюпко, «Красный водолаз» колхозининг сут соғувчиси Анастасия Чудина ва бошқа нотиқлар КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорлари асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига партиявий раҳбарликни [illegible] ҳақида гапирдилар.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. А. Карлов қатнашди ва нутқ сўзлади.

Конференция қишлоқ хўжалик область партия комитетининг янги составини сайлади. Конференциядан кейин бўлиб ўтган область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди ва унда ташкилий масалалар кўриб чиқилди.

Қишлоқ хўжалик область партия комитетининг биринчи секретари қилиб М. А. Абдураззоқов, иккинчи секретари қилиб П. В. Костроков, обком секретарлари қилиб К. Аҳмедов ва Ж. Маликов ўртоқлар сайланди.

Х. ЕДГОРОВ,
М. НАЗАРОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

П. В. Каймаков бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни шаҳар партия комитетининг бюро аъзоси ва иккинчи секретари вазифасидан озод қилди. Пленум В. С. Скребневни шаҳар партия комитети составига киритди ва шаҳар партия комитетининг бюро аъзоси ҳамда иккинчи секретари қилиб сайлади.

И. Р. Арнаутов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни шаҳар партия комитетининг бюро аъзоси ва секретари вазифаларидан озод қилди. А. И. Бродова шаҳар партия комитетининг секретари қилиб тайинланди.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов иштирок этди. (ЎзТАГ).

ЧИРЧИҚ трансформатор заводи коллективи темир йўллар учун трансформаторлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. СУРАТДА: янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштиришда алоҳида намуна кўрсатган йиғувчи слесарь С. СЕЙТАСАНОВ (чапда), жўнатишга тайёрлаб қўйилган трансформаторлар (ўнгда). И. Глауберзон фотоси.

ИЖОДИМИЗ—ХАЛҚИМИЗГА, КОММУНИЗМГА

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи партия йиғилишидан

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи партия ташкилотининг 8 январда бўлиб ўтган кенгайтирилган очиқ йиғилиши партия ва ҳукумат раҳбарларининг адабиёт ҳамда санъат арбоблари билан учрашувига бағишланди. Йиғилишда ўзбек совет адабиётини янада юксалтириш масалалари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Комил Яшин ўз докладида партиямиз адабиёт ва санъатнинг равнақи йўлида ҳамма вақт ғамхўрлик қилиб келаётганини, ёзувчилар энг яхши асарлари билан халқимизга, коммунистик ғоямизга содиқ туриб хизмат қилаётганликларини айтди. Биз, ёзувчилар, деди докладчи, қалбимиз амри билан асарлар яратаётган эканмиз, бу қалб партиямизга бағишланган. Улкан совет адабиётининг ажралмас бир қисми бўлган ўзбек совет адабиёти ҳам юксакликка кўтарилди, у ғоявий ва мазмун жиҳатидан мислсиз бойиди. Буни кейинги йилларда яратилган турли жанрлардаги кўпгина яхши асарларимиз мисолида кўриш мумкин. Докладчи тасвирий санъатдаги абстракционистлар, формалистлар, экспрессионистларнинг «асарлари» халқимизга ёт эканлигини, бу бўтқа, киши тушунмайдиган, ожиз ақл «мевалари» бизнинг ёрқин санъатимизга путур етказмоқчи бўлганини таъкидлади. Бу «санъат» — ахлоқи, ғояси мажруҳ капиталистик дунёга хизмат қилади. Маънавий дунёси камбағал буржуазия учун беибо, сотқин севгини, тушкунлик, фахш ҳаётни тасвирловчи суратлар керак, мақсадсиз, тўс-тўполон жазлар керак. Бундай «санъат»ларга тақлид қилувчи абстракционистлар халқимизнинг олижаноб қалбига тамомила бегона! Докладчи шахсга сиғиниш даврида совет адабиётимизга ҳам кўп зарар етганлигини алоҳида қайд этди. Биз буюк ишлар қилаётган, мислсиз қаҳрамонликлар кўрсатаётган халқимизни тасвирловчи, тинчликпарварлик ғояларини олға сурувчи ҳаққоний асарлар яратдик ва яратамиз. Совет адабиёти бир гуруҳ кишилар учун эмас, миллион-миллионлар учун хизмат қилади.

Владимир Ильич Ленин совет давлатимизнинг дастлабки кунлариданоқ адабиётимизнинг ғоявийлиги, халқчиллиги ҳақида ёзган эди. Совет ёзувчисининг сўзи ҳам, дили ҳам бир. Биз аввало Ватанимизнинг гражданимиз, ундан сўнг — ёзувчимиз. Ёзишда бир хил, ҳаётда бошқа хил бўлиш бизнинг тарбиямизга зид, дейди докладчи. Ўртоқ Н. С. Хрушчев СССР Ёзувчиларининг Бутуниттифоқ III съездида сўзлаган нутқида, санъат ва адабиёт арбоблари билан учрашувларида совет ёзувчиси қалби, қалами билан, санъати билан коммунизм қураётган халққа астойдил хизмат қилиши кераклигини айтган эди.

17 декабрда Москвада партия ва ҳукуматимиз раҳбарлари билан бўлган учрашув иштирокчиси Сергей Бородин ўз сўзида сон учун эмас, сифатга кўп эътибор беришимиз кераклигини, кейинги вақтларда «Звезда Востока» журнали саҳифаларида кўпгина хом-хатала, зерикарли асарлар босилаётганини айтди. Тасвирий санъатдаги абстракционист, формалистлар капитализмнинг чирик ғояларига хизмат қилувчилар эканини мисоллар билан айгиб берди. Учрашувдан олган таъсуротларини муфассал гапирди.

Мажлисда шоир Уйғун ҳаяжонли нутқ сўзлади. Ёзувчилар ҳамма вақт партиямизнинг актив ва содиқ ёрдамчилари бўлиб келганини, мамлакатимизда коммунизмнинг улкан қурилишларида, қишлоқ хўжалигимизда қанчалаб қаҳрамонлар, новаторлар ёзувчиларни кутаётганини айтди. Уларнинг иши ва ҳаётини чуқур ўрганишимиз керак, деди шоир. Сўнгра Уйғун ижодий коллективнинг аҳил бўлиши кераклигини, ғоявий мустаҳкам бўлиб, халқимизга ёт буржуа ғояларининг ҳар қандай кўринишига ўз вақтида кескин зарба бериш кераклигини, идеологиямизда биз ҳеч қандай келишувчиликка боришимиз мумкин эмаслигини таъкидлади.

Филология фанлари доктори Г. П. Владимиров адабиётшунослигимизни яна ҳам активлаштириш, яхши асарларни пропаганда қилиш, камчиликларни рўйи-рост айтиш кераклиги тўғрисида сўзлади. Нотиқ Уйғуннинг «Шубҳа» пьесаси, А. Мухторнинг «Туғилиш» романининг айрим фазилатлари ва камчиликлари ҳақида ҳам гапирди. Шоира Светлана Сомованинг «Шоир ҳақида достон» асарига ҳалигача етарли баҳо берилмаётгани, бу достон яхши асарлардан бири эканини алоҳида таъкидлади.

Адабиётшунос Р. Мажидий, ёзувчилардан М. И. Шевердин, Миртемир, С. Акбарийлар ҳам сўзга чиқдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Р. Раҳимбобоева нутқ сўзлади.

ЯНГИ китоблар

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ БОСИБ ЧИҚАРДИ

Д. Д. Дадабоев, Н. Г. Симонгулян. Ғўзанинг янги навларини етиштириш ва кўпайтириш. 93 бет, тиражи 3.000, баҳоси 15 тийин.

А. Цамутали, Ю. Котов. Пахтачиликда агротехника тадбирларининг иқтисодий афзалликлари. 57 бет, тиражи 3.000, баҳоси 9 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ БАДИИЙ АДАБИЁТ НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ БОСИБ ЧИҚАРДИ:

А. Убайдулла. Ҳаёт оқими. Повесть. 124 бет, тиражи 10.000, баҳоси 15 тийин.

Стефан Цвейг. Бир аёл мактуби. Ҳикоя. 64 бет, тиражи 15.000, баҳоси 13 тийин.

Эдгар По. Тилла қўнғиз. Ҳикоя. 48 бет, тиражи 15.000, баҳоси 8 тийин.

Ўтнир Ҳошимов. Пўлат чавандоз. Очерклар. 40 бет, тиражи 10.000, баҳоси 5 тийин.

Зийрак келинчак. Япон эртаклари. 107 бет, тиражи 10.000, баҳоси 68 тийин.

В. Кожинов. Санъат турлари. 168 бет, тиражи 3.000, баҳоси 38 тийин.

Тежалган вақт—етти йиллик жамғармасига

ТОШКЕНТ ЭКСКАВАТОР ЗАВОДИ ТЕХНИКА ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯСИНИНГ ТАШАББУСИ

Тошкентдаги экскаватор заводининг ҳар бир инженери ва техниги экскаватор ишлаб чиқаришда ярим соат вақтни тежаш мажбуриятини олди. Заводда 220 инженер ва техник бор. Улар унвони ва вазифасига кўра, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш ҳақида ўйлаши лозим бўлган кишилардир. Бинобарин, «Э-352» маркали ер қазувчи машиналарга сарфланадиган меҳнат бир йилда камида 110 норма-соат камайтирилмоғи керак.

...Яқиндагина туғилган бу ташаббуснинг сабоқ бўларли дебочаси бор. Уни заводнинг ҳозирги бош инженери Е. Ф. Фильченко қуюв цехининг бошлиғи, партия бюросининг секретари Р. Д. Кислюк эса заводнинг бош металлурги бўлиб ишлаган вақтдан бошлаш мумкин.

Улар бир куни смена бошлиқлари, мастерлар билан қуюв цехининг қолоқлик сабабларини текшира туриб, шундай таклифни айтишди:

— Келинглар, «объектив сабаблар»ни бир неча минут унутайлик. Биз, инженерлар техника тараққиёти учун бугун нима иш қилдик, шуни бир ўйлаб кўрайлик.

Қуювчиларнинг юз марталаб ўтган «летучка» мажлислари ҳар куни ана шу савол билан очилар эди, бу савол ҳар бир инженер, техникни, мастерни ўз фаолиятига талабчанроқ қарашга мажбур қилди.

Цехни муваффақиятларга олиб борувчи йўлни очиб берган ҳамма янгиликларни ҳозир бирмабир санаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Фақат шуни айтиб қўяйликки, қуювчиларнинг ижодий тафаккури уларнинг ўз заводигагина эмас, балки бошқа корхоналарга ҳам катта фойда етказди. Масалан, печга шихтани ташлашдан аввал уни қиздириб олиш тўғрисида шу заводда таклиф қилинган метод мамлакатдаги йигирмата корхонага кор келди.

...Вақт-соати етиб, энди Евгений Фролович Фильченко ўзининг «Техника тараққиёти учун сиз нима иш қилдингиз?»—деган саволини заводнинг ҳамма инженерлари ва техникларига берди. Бунда гап энди унинг бош инженер бўлиб ишлаётганида ҳам эмас эди. Машинага сарфланадиган меҳнатни юз норма-соат камайтириш тўғрисида берилган топшириқ бунга конкрет бир баҳона бўлган эди.

Юз соат кўплик қиладими? Агар завод «Э-352» экскаваторини бир неча йилдан буён чиқариб келаётганини ва бу машинага сарфланадиган меҳнат ана шу давр ичида обдон камайтирилганини назарда тутсак, кўплик қилади. Лекин бу ишга заводдаги бутун техника интеллигенцияси жалб этилса, унчалик кўплик қилмайди. Ҳар бир кишининг улушига қанчадан тегар эди?

Аммо бўлиш-кўпайтиришга ошиқмай туринг — бу борада рақамларни бўлиб чиқишнинг ўзи кифоя қилмайди, чунки гап техника тараққиёти курашчиларининг ижодкорлиги, масъулияти, улар ўзаро тақсимлаб олган вазифалар устида бормоқда.

Чунки гап тежалган вақтнинг ҳар қайси инженер билан техникка қанча минутдан тўғри келишида эмас. Бу ишнинг бошқа бир жиҳати бор:

— «Инженер ижод қилмоғи керак» деган эски ҳақиқатнинг шу юксак унвонни кўтариб юрган ҳар бир киши қалбига жо бўлишини истаймиз,— дейди партия бюросининг секретари Р. Д. Кислюк. — Ўшанда инженер ишчининг ижодкорлигига ҳам чинакам ёрдам бера олади.

Заводда бу масалага катта эътибор берилмоқда. Ишчилар ўз таклифи билан келиб қолса, металл конструкциялар цехининг техника бюросида ҳар қандай иш бир чеккага йиғиштириб қўйилади. Ана шу таклифлар тежалган меҳнатнинг умумий жамғармасига саноқли минутларни бўлса ҳамки қўшсин, деб инженерлар бутун эътиборларини ишчиларнинг таклифига қаратадилар.

Бюро раҳбари ёш инженер Юрий Трушин ўз гапини ишчиларнинг таклифларидан бошлади. Мана, қозончи Михаил Маштаков головкаларни токарлик станогида ишлашни висадка билан алмаштириш ҳақида таклиф киритиб 12 минутни тежади. Мастер Николай Маркеловнинг блокларни маҳкамлаш конструкциясини ўзгартириш ҳақидаги таклифи ҳар қайси экскаваторда 20 минутни тежаб беради. Бошқа бир мастер — Георгий Рижков экскаваторнинг бунёдга келиш муддатини 5 минут қисқартирди.

Ана шуларнинг ҳаммасида техника бюросининг ходимлари сарфлаган фикр ва меҳнатнинг улуши бор. Хўш, уларнинг ўзлари қўшган ҳисса ҳақида гапирсак-чи? Бу ҳисса ғоят салмоқли — ана шу бюронинг инженер ва техниклари ўз мажбуриятларини тўрт баравар ошириб бажаришди. Юрий Трушин ва унинг ўртоқлари Станислав Жуков, Юрий Хесин, Анатолий Полишуков, Владимир Максютин, Любовь Евченко ва цех бошлиғи С.М. Благоевлардан иборат ижодий бригада экскаваторларга сарфланадиган меҳнатни 14 норма-соат камайтиришни гарантияловчи таклиф киритди.

Иш столлари устидаги чертежлар ёнида янги мосламаларнинг намуналарини кўриш мумкин. Бурчаклар чиқарувчи дастлабки мосламани ҳозиргина цехдан олиб келишди. Битта экскаваторга бундай деталлардан неча ўнлаб керак бўлади ва шу деталларни тайёрлаш — эгиш, тўғрилаш, тешиклар пармалаш билан шу чоққача тўрт ишчи шуғулланиб келар эди. Бригада операциялар комплексини механизациялаштиришга қарор қилди. Натижада бурчакларни белгилаб олиб пармалаш ўрнига энди уларни андозага қараб бир йўла теша берадилар. Бу тадбирдан келадиган фойда шуки, ҳар экскаватор ҳисобига 6 норма-соат тежалади. Шу билан бирга ватманда, ён дафтарчаларида эса, тобора янги-янги таклифларнинг чизиқлари ва ҳисоблари пайдо бўлмоқда.

— Топшириқ ошириб бажарилса керак,— дейди табассум билан завод директори Н. А. Крилов. Кейин яна қаламни ишга солиб ҳисоблаб чиқади: агар 220 инженер ва техникнинг ҳар бири ақалли 30 минутдан тежаса, 110 норма-соат тежалган бўлади. Бунга ишчиларнинг таклифлари қўшилса, янада яхшироқ натижага эришилади.

Қани, яна бир саволга жавоб беришга уриниб кўрайлик—Тошкентнинг, Ўзбекистоннинг, бутун Ўрта Осиё иқтисодий районининг барча инженер ва техниклари ҳар қайси участкада сарфланадиган меҳнатни камайтириш учун аввало ўзлари киришиб, бу ишга ишчиларни ҳам тортсалар, нима бўлади? Бу — минглаб қўшимча машиналар, юз минг тонналаб цемент, пахта толаси, миллион-миллион метр газлама бўлади. Бу — меҳнатни енгиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш бўлади.

Тошкент экскаватор заводининг техника интеллигенцияси кўрсатган ташаббуснинг моҳияти ана шунда.

Е. ЕФИМОВ,
(ЎзТАГ мухбири).

МАКТАБЛАРДА ЯНГИ ПРЕДМЕТ

Бугун мактабларда яна қўнғироқлар жаранглайди. Қишки каникулни кўнгилли ўтказган қувноқ ёшларимиз жонажон мактаб қучоғига қайтадилар, 1962-1963 ўқув йилининг иккинчи ярми бошланади. Республикамиздаги барча умумий таълим мактабларининг тамомловчи синфларида ва ўрта ўқув юртларида бугундан бошлаб янги предмет — жамиятшунослик ўқитила бошланади.

Шу муносабат билан «Қизил Ўзбекистон» мухбирининг берган саволларига Ўзбекистон ССР маориф министри ўртоқ Э. Қодиров қуйидагиларни айтди:

Аввало шуни айтиш керакки, жамиятшунослик предмети умумий таълим мактаблари ўқув программасига киритилганининг ўзи Коммунистик партия ёш авлоднинг ҳар томонлама етук бўлиши учун кўрсатаётган ғамхўрлигининг яна бир ёрқин ифодасидир. Бу предметнинг асосий вазифаси ёшларда илмий дунёқараш ва коммунистик онгни шакллантиришда, сиёсий билим асосларини эгаллашда, уларда энг муҳим масалаларни мустақил ҳал этиш қобилиятини ўстиришда ёрдам беришдан иборатдир.

Жамиятшунослик КПСС назарияси ва сиёсатининг актуал масалаларини баён этади, ёшларни партия сиёсатини амалга ошириш учун курашга ўргатади. Совет Иттифоқи ички ва ташқи сиёсатининг моҳияти, тинчлик, халқлар бахт-саодати, коммунистик жамият қуриш совет халқининг асл муддаоси эканлиги янги предметда алоҳида таъкидлаб кўрсатилади. Хуллас, социализм ва коммунизм қурилишининг марксча-ленинча назарияси ва практикасининг асосларини баён этиш курсда илгари сурилган масалаларнинг масаласидир. Бу эса ёш замондошимизнинг ўзи яшаб турган жамиятнинг мавқеини тўла-тўкис тушуниб олиши учун жуда катта йўлланмадир.

Жамиятшунослик предметини ўқитишга ҳозирлик кўриш Ўзбекистонда ўтган ўқув йилидан бошланган эди. Биз ҳар бир областдаги битта умумий таълим мактабининг тамомловчи синфида шу предметни ўқита бошладик. Дастлабки тажрибалар ажойиб натижалар берди. Аввало ўқувчилар янги предметни зўр қизиқиш билан ўрганганликларини алоҳида кўрсатиш керак. Иккинчидан, жамиятшунослик предмети ўқувчиларнинг ҳар томонлама етук бўлишига ва пухта билим олишига ёрдам бериши тажрибада синаб кўрилди.

Мактабларда жамиятшунослик предметини ўқитиш учун энг малакали тарих ўқитувчилари танланди. Ҳар бир областдаги ўқитувчилар малакасини ошириш институтларида жамиятшунослик предмети ўқитувчиларининг ўн беш кунлик семинари ўтказилмоқда. Буларнинг ҳаммаси бугундан бошлаб ўқитиладиган жамиятшунослик предметининг муваффақият билан олиб борилиши учун мустаҳкам замин тайёрлади.

Ўзбекистон ССР Ўрта ва олий мактаб Давлат нашриёти «Жамиятшунослик» номли янги дарслик босиб чиқаряпти. Авторлар коллективи яратган бу китоб кириш қисм ва беш бўлимдан иборатдир.

Жамиятшунослик предметининг муваффақиятли ўқитилиши шу курсни олиб борадиган ўқитувчининг маҳоратига ҳам боғлиқдир. Ўқитувчи предметнинг мазмунини биринчи навбатда ўзи чуқур билиб олиши зарурдир. Бунинг учун халқ маорифи органлари ва мактаб раҳбарлари жамиятшунослик ўқитувчисига ҳар томонлама ғамхўрлик ва ёрдам кўрсатишлари, уни бошқа ишлар билан ортиқча банд қилиб қўймасликлари керак. Илғор ўқитувчиларнинг тажрибасини тез фурсат ичида оммалаштириш ҳам жуда муҳимдир, биз бу ишга алоҳида эътибор берамиз.

Жамиятшунослик давримизнинг янги кишиси — коммунизм асрининг чинакам кишисини вояга етказишда ёрдам берувчи ғоят муҳим фандир. Уни уюшқоқлик билан олиб бориш — ҳар бир мактаб педагогика коллективининг шарафли вазифасидир.

ИШ ҚИЗҒИН

Совхознинг 1, 2, 3 ва 4-бўлимларида 1962 хўжалик йили яхши якунланди. Гектар бошига ҳосилдорлик 1961 йилдагига нисбатан 3-4 центнер ортиб, мажбурият ҳам бажарилди.

Уртоқ Жалолхон Ғиёсов бошлиқ 3-бўлим азаматлари ўтган йили мамлакатга 1961 йилдагидан 850 тонна кўп пахта топширишга муваффақ бўлдилар. Ислом Раҳматуллаев, Тожибой Жабборов, Қодир Аббосов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик анча оширилди.

— Ҳосилдорликни оширишда ерни вақтида яхшилаб ҳайдаб қўйишнинг фойдаси катта, — деди Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном Николай Семенович Ротач. — Шунинг учун ҳам ҳозир бутун куч ва имкониятларни ерни чуқур ва бир текис ҳайдаб қўйишга сафарбар этганмиз.

8 та ҳайдов трактори кеча-кундуз тинмай ишлаб турибди. Ҳозиргача 500 гектардан ортиқроқ майдон шудгор қилиб қўйилди. Жамол Бобохўжаев, Бувахон Шарипов, Дадамирза Умаров сингари механизаторлар сменада 6-7 гектардан майдонни шудгор қилмоқдалар.

4-бўлимда қишки ишлар айниқса кучайтириб юборилди. 650 гектар майдонга яхоб берилди. Бу ерда кунига 45-50 гектар ер ҳайдалмоқда.

— Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми очилгунча экиш олди ишларини асосан тамомлаймиз, — дейди совхоз директори, Узбекистон ССР Олий Советининг депутати Исоқжон Қосимов, — Қиш бекорчилик эмас, қаловини топсанг, қор ҳам ёнади, деганларидек астойдил меҳнат қилсанг, қишнинг совуғи ҳам билинмайди. Совхозимиз коллективи ер ҳайдаш билан бирга маҳаллий ўғит тўплашни кучайтириб юборди. Комсомол-ёшлар маҳаллий ўғит жамғаришда айниқса ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Натижада ҳар куни далага 60-70 тонна гўнг чиқариб солинмоқда.

Чуст ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Қўқимбой» совхозининг пахтакорлари янги йилда ҳосилдорликни янада ошириш учун курашмоқдалар.

Б. КАРИМОВ.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Москва районидаги Калинин номли колхозда чўчқачилик ривожлантирилмоқда. Бу ерда чўчқаларни кўпайтириш плани 1962 йилда 318 процент бажарилди. Ҳар бир урғочи чўчқадан 19 тадан бола олинди. Ҳозир 700 бош чўчқа семиртирилмоқда. 1963 йилда давлатга 30 тонна чўчқа гўшти сотилади. Бу, йиллик планнинг 70 процентига тенг келади. СУРАТДА: энг илғор чўчқабоқарлардан бири коммунист Олимжон ЖЎРАЕВ.

С. Безносов фотоси.

ХЎЖАЛИГИМИЗ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНМОҚДА

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми ва СССР Олий Советининг қарорларидан руҳланган совхозимиз коллективи 1962 хўжалик йилини муваффақиятли якунлади. Меҳнатсевар ишчиларимиз об-ҳаво қийинчиликларини енгиб, пахта хирмонида совхоз тарихида биринчи бўлиб ғалаба рапорти топширдилар. 700 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 20 центнердан, жами 1400 тонна пахта топшириб, йиллик планни [illegible] процент бажардик.

Пахта етиштиришда техника, ўғит, сув, меҳнат ресурсларидан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланилди. Яшил квадратлардаги ғўза икки томонлама ишланиб, маҳаллий ва минерал ўғит [illegible] озиқлантирилди. Агротехника тадбирларини намунали амалга оширган илғор бригадалар жуда яхши натижаларга эришдилар.

Коммунист ўртоқ Файзулла Имомов бошлиқ бригада янги ўзлаштирилган 90 гектар ердан 181 тонна, ўртоқ [illegible] бошлиқ бригада 200 тонна, ўртоқ Шокир Ҳошимов бошлиқ бригада 211 тонна. Ўртоқ [illegible] бошлиқ бригада 125 гектар [illegible] майдондан 275 тонна пахта топширдилар. Йиллик планни 109-110 процент адо этдилар.

Совхозимизда пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик, боғдорчилик, пиллачилик, сабзавотчилик ҳам ривожланмоқда. Янги прогрессив усулларни кенг қўллаш [illegible] натижасида чорва маҳсулдорлиги ошмоқда.

Моҳир сут соғувчи Муҳаррам Нурматова 20 бош сигирдан 375 центнер, Ўринбой Ашурова 340 центнер, Пошша Полвонова 300 центнер [illegible] сут соғиб олиб, мажбуриятларини бажардилар. Давлатга 160,5 тонна сут топширилди, йиллик план 103,5 процент адо этилди. Шунингдек, гўшт, жун, пилла топшириш плани ошириб бажарилди. Давлатга 11.300 тонна картошка етказиб берди.

Совхозимизда боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш учун катта имкониятлар бор. 340 гектар токзор 367 гектар ерда мевазор бор. [illegible] Ҳар гектар ердан 6,5 тоннадан ҳосил олинди. [illegible] ҳисобига бу йил 160 гектар токзор, 130 гектар янги мевазор барпо қиламиз. [illegible] 10 гектар олмазор [illegible].

Етти йилликда мева етиштиришни кескин кўпайтирамиз. Етти йиллик охирига келиб токзорлар 1000 гектарга, мевазор 1200 гектарга етказилади. [illegible]

Хўжаликнинг комплекс ривожланиши билан ишчиларимиз фаровонлиги ошмоқда. Боймоқ қишлоғининг қиёфаси ўзгариб, кўркам бўлиб бормоқда. Кейинги йилларда кўплаб уй-жой, аптека, радиоузел, устахона ва бошқа жамоат бинолари қурилди. Қишлоқда клуб, кутубхона, кинотеатр, водопровод ишлаб турибди.

Совхознинг истиқболи порлоқ. Биз резерв ва имкониятларни ишга солиб, уни рентабелли хўжаликка айлантирамиз. 1963 йилда гектаридан олинадиган пахта ҳосилдорлигини 25 центнерга етказамиз.

О. КОМИЛОВ,
Чуст районидаги «Партия XXII съезди» совхозининг директори.

САБЗАВОТ КЎЧАТИНИ ВАҚТИДА ЎТҚАЗИНГ

АГРОНОМ МАСЛАҲАТИ

Республикамиз колхоз ва совхозларида эртаги сабзавот маҳсулотини кўпайтириш учун катта имкониятлар бор. Айниқса жанубий районларда қишнинг илиқ келиб, совуқ кам бўлиши бу жойларда йил бўйи сабзавот етиштириш имкониятини беради.

Лекин сабзавотчилик колхоз ва совхозларида бу имкониятлардан жуда ёмон фойдаланилмоқда. Эртаги сабзавот маҳсулотлари қарийб 30-35 кун кечикиб чиқарилмоқда. Парник хўжаликларида [illegible] карам, помидор уруғлари кеч экилиши ва катта майдонларда кўчатлари кеч, сифатсиз ўтказилиши бунга асосий сабаб бўлаётир.

Шу кеча-кундузда республикамиз илғор сабзавотчилик колхоз ва совхозларида парник хўжаликларида эртаги сабзавот экинлари кўчати етиштириш учун кенг тайёргарлик кўрилмоқда. Парниклардаги эртаги карам уруғи текис униб чиқди. Ҳозир карам майсалари сийраклаштирилмоқда. Эртаги сабзавот экинлари уруғи республикамиз шимолий, ўрта ва жанубий зоналарида турли муддатда экилади. Помидор, бақлажон ва қалампир уруғи жанубий зонада 15 февралдан бошлаб, ўрта зонада 1 февралдан ва шимолий зонада 10 февралдан бошлаб сепилиши керак.

Ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатдики, сабзавот кўчатлари ўз вақтида сифатли ўтказилса, ҳосил 40-45 кун илгари етилади ва ялпи ҳосил 25-30 процент кўпаяди.

Парникда сабзавот экинлари кўчатини бақувват, ташқи муҳитнинг ҳар қандай шароитларига бардош берадиган, паст бўйли қилиб етиштириш керак. Одатда эртаги карам кўчати 50-60 кунлик, гул карам кўчати 60-70 кунлик, помидор, қалампир ва бақлажон кўчатлари 65-70 кунлик даврида далага ўтқазилади. Экишга тайёр бўлган карам, помидор кўчатларида 5-6 дона барг чиқарган, бақувват, тўқ яшил рангли бўлади. Помидор ва бақлажон [illegible] гул кўрсатган бўлади. Бундай кўчатлар далага ўтқазилганда, тез тутади, [illegible] ҳосили барвақт етилади.

Кўчатларни кўрсатилган муддатларда тайёрлаш учун уруғни ўз вақтида сепиш, бунинг учун эса парник хўжаликларида барча тайёргарлик ишлари — парникни [illegible] тозалаш, рама ойналарини ремонт қилиш, гўнг ва чиринди тайёрлаш ишлари [illegible] илгари бошланиши керак. Кўчат етиштириш учун ҳар гектар ерга [illegible] 60-70 донадан парник рамалари керак бўлади. Бир гектар ерга кўчат тайёрлаш учун карам уруғидан 300 грамм, помидордан 400 грамм, бақлажондан 600 грамм кетади. Ҳар бир рамага 15-20 грамм уруғ сепилади. Ўрта ҳисоб билан ҳар бир рамага 0,5 тоннадан гўнг ва 0,3 кубометрдан чиринди тайёрлаш зарур.

Карам уруғи сепиладиган парник чуқурига 50-60 сантиметр қалинликда [illegible] гўнг босилади. Солинган гўнгнинг қизигани аниқлангандан сўнг, устидан чиринди солинади. Парникдаги тупроқ парракаш билан гўнг устига текис ёйилади ва тупроқни иситиш учун парник устига рама ёпиб қўйилади. Икки кундан сўнг парник усти очилиб, тупроқ устидан униб чиққан зарпечак ва бошқа ўтлар йўқотилади, уруғ сепиш учун паст-баланд ерлари текисланади.

Эртаги сабзавот экинлари уруғини сепишдан олдин уни саралаб, йирик, ўрта ва майдалари алоҳида ажратилиб олинади. Бунинг учун карам уруғи кўзи 1,5-2 миллиметрли симғалвирда эланади. Помидор уруғи эса намакопга солиб хилланади. Помидор уруғини хиллаш учун бир литр сувга 50 грамм ош тузи солиб намакоп ясалади. Намакопга помидор уруғи солиб аралаштирилади. Бунда йирик ва тўқ уруғлар идиш остига чўкиб, оч ва пуч уруғлар сув устида қалқиб қолади. Намакопни тўкиб, идиш тагидаги уруғларни тоза сувда чайиб экиш учун фойдаланилади. Эртаги ҳосилни мўл-кўл қилиш учун фақат йирик ва ўртача карам уруғи, тўқ помидор уруғлари олинади.

Сабзавот экинлари уруғини сепишдан олдин дориланади. Уруғ парникда икки усулда — сочма ва қатор қилиб сепилади. Уруғ сепилгандан сўнг тупроқнинг намлик даражасига қараб сув сепилади ва усти парник тупроғи билан бекитилади. Уруғ кўкариб чиққунча иссиқлик 20-22 даражада ушланади. 10-15 процент уруғ кўкариб чиққандан кейин парник шамоллатилиб, иссиқликни карам сепилган парникларда 9-10 даражага, помидор сепилган парникларда эса 10-12 даражага туширилади. Ҳарорат 10-12 кун давомида шундай туради.

Карам, помидор, қалампир ва бақлажон кўчатлари тепа ёриб биринчи барг чиқарганда улар сийраклаштирилади. Акс ҳолда ёш майсалар новча бўлиб, экишга ярамай қолади.

Майсалар тўғридан-тўғри парникка ёки чиринди стаканчаларига кўчирилиб сийраклаштирилади. Чиринди стаканча парник чириндиси, чириган гўнг, ёғоч қипиғи ва бедапоя тупроғи қўшилиб тайёрланган аралашмадан ясалади. Тайёрланган стаканчалар парникка зич қилиб терилади, сўнг уларга ёш кўчатлар ўтқазилади. Кейин устига сув сепилади ва рамалар ёпилади.

Карам, помидор ва бошқа экинлар кўчати атрофидаги лойи (тупроғи) билан кўчириб олиниб, яшикларга жойлаштирилади ва далага чиқарилади. Стаканда ўстирилган кўчатлар эса стакани билан яшикларга зич қилиб терилади. Далага жўнатиш олдидан яшикдаги кўчатлар устига гексахлоран докадан ўтказилиб сепилади. Ўтқазиш учун фақат соғлом, бақувват кўчатлар ажратилади.

Сабзавот кўчатларини соғлом ўстириб, вақтида ўтқазиш — эртаги сабзавот маҳсулотларини мўл-кўл етиштиришнинг гаровидир.

А. КАРИМОВ,
Сабзавот, картошка ва полиз экинлари илмий текшириш институти агротехника бўлимининг мудири.

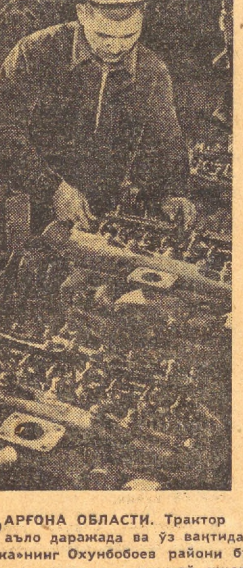

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

Марҳамат районидаги Калинин номли колхозда 10 та трактор ер ҳайдашда унумли ишлаб турибди. Мутал Нишонов, Қурбонбой Тешабоев ўртоқларнинг ҳар бири сменада 6-7 гектар майдонни ҳайдашга муваффақ бўлмоқдалар.

2220 гектар ердан 1170 гектари шудгор қилиб қўйилди. Мўл ҳосил учун мустаҳкам замин яратилмоқда.

Ғ. АБДИМАҲМУДОВ.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарини аъло даражада ва ўз вақтида ремонт қилиб қўямиз — «Узсельхозтехника»нинг Охунбобоев райони бўлимига қарашли ремонт устахонасининг коллективи ана шундай шиор остида ишламоқда. СУРАТДА: устахонанинг илғор слесари Валижон МАМАЖОНОВ тракторларнинг ремонтдан чиқарилган моторларини йиғишни тугаллаяпти. У смена топшириғини доим ошириб бажармоқда.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

АРЗОН ЧЎЧҚА ГЎШТИ

ОЛТИАРИҚ, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). «Коммунизм» колхозининг чўчқабоқари Анна Ли гўштни кўпроқ ва арзонроқ етиштиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Моҳир чўчқабоқар 22 бош урғочи чўчқани илғор усул билан парвариш қилмоқда. Ўтган йили бу чўчқалардан 250 бош бола олинди. Ҳар бир чўчқанинг тирик вазни ўртача 90 килограммга етказилди. Наслдор чўчқа болалари бошқа хўжаликларга кўплаб сотилди. Давлатга сотилган 6 минг 300 килограмм чўчқа гўштининг ҳар бир центнери 5 сўм 30 тийинга тушди.

Колхоз шу йилнинг январь ойида 54 бош чўчқани гўштга топширди.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

Норпой районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1962 йилни яхши якунладилар. Улар давлатга дон, қоракўл тери, пилла, мева, сабзавот ва тухум сотиш планларини оширдилар. 20 минг центнердан ортиқ гўшт сотдилар.

Н. ЭЛБОЕВ,
«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

Қорақалпоғистон АССРдаги «Тахтакўпир» совхозида 1963 йил мўл ҳосилга пухта замин ҳозирланмоқда. 16 трактор бир сменада кунига 80-85 гектар ер ҳайдамоқда. Ҳозиргача 600 гектардан ортиқ ер шудгорлаб қўйилди. 10 самосвал билан далага гўнг чиқариб тўкилаётир.

Ж. БЕКТУРСУНОВ.

* * *

Валиқчи районидаги «Социализм» колхозининг моҳир чўчқабоқари Эргашбой Мадалиев чўчқаларни меҳр билан парвариш қилиб, гўшт етиштиришни йилдан-йилга кўпайтирмоқда. У 1961 йилда 7300 килограмм чўчқа гўшти етиштирган бўлса, ўтган йили колхозга 9200 килограмм гўшт топширди. Ўртоқ Мадалиев шу йил биринчи кварталда гўштга топшириш учун 172 бош чўчқани парвариш қилмоқда.

М. АБДУЛЛАЕВ.

ЭКСКАВАТОРЛАР КАНАЛЛАРНИ ТОЗАЛАМОҚДА

«Андижанводстрой» трестининг суғориш ва коллектор-дренаж шоҳобчаларини тозалаш билан банд бўлган коллективлари беш миллион кубометр ер ишларининг дастлабки бир ярим миллион кубометрини бажардилар. Ишга солинган олтмишта экскаваторнинг экипажлари республика Олий Советига ва меҳнаткашлар депутатларининг маҳаллий Советларига бўладиган сайлов кунини мавсум топшириқларини муддатидан илгари бажариш билан кутиб олиш учун мусобақа бошладилар. Уларга ёрдам учун яна 27 машина ажратилади.

Оламда нима гап

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ҲУКУМАТИДА ЎЗГАРИШЛАР

ПРАГА, (ТАСС). Чехословакия Социалистик Республикаси Миллат мажлисининг президиуми маҳаллий саноат ишлари бўйича марказий бошқарма, нархлар бўйича давлат комитети таъсис этиш тўғрисида ҳамда ёқилғи саноатига, энергетикага, транспорт ва алоқа ишларига марказий раҳбарликни янгидан ташкил этиш ҳақида қарорлар қабул қилди. Ёқилғи ва энергетика саноати министрлиги ёқилғи саноати министрлиги ва марказий энергетика бошқармаси қилиб, транспорт ва алоқа министрлиги эса транспорт министрлиги ва марказий алоқа бошқармаси қилиб қайта тузилади.

ЧТК агентлигининг хабар беришича, Чехословакия Социалистик Республикасининг президенти А. Новотний Ф. Крайчирни ташқи савдо министрлигига раҳбарлик қилишдан озод этиб, уни ҳукумат раисининг ўринбосари қилиб тайинлади. Собиқ ёқилғи ва энергетика саноати министри О. Черник ёқилғи саноати министри қилиб тайинланди. Министр Й. Корчак қурилиш министрлигига раҳбарлик қилишдан озод этилиб, марказий энергетика бошқармасининг бошлиғи қилиб тайинланди. Й. Пешла оғир машинасозлик министри, инженер С. Такач қурилиш министри, Ф. Гамоуз ташқи савдо министри қилиб тайинланди. В. Биляк, Й. Рейтмайер, Ф. Власак министрлик вазифаларидан озод қилинди. Инженер М. Лайперт марказий алоқа бошқармасининг бошлиғи, Э. Эрбан давлат моддий резервлари бошқармасининг бошлиғи қилиб, А. Ф. Власак эса социал таъминот ишлари бўйича давлат бошқармасининг раиси қилиб тайинланди.

ШАРТНОМАЛАР БУЗИЛМОҚДА

СССР НИНГ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИДАГИ САВДО ВАКИЛИНИНГ БАЁНОТИ

БОНН. (ТАСС). Қувурларнинг навбатдаги туркумини Совет Иттифоқига етказиб бериш тўғрисида 1962 йил октябрь ойининг бошларида совет ташқи савдо ташкилоти «Промсырьеимпорт» билан Ғарбий Германиядаги учта фирма — «Маннесман», «Феникс-Рейнише Рёренверке АГ» ва «Хеш АГ» фирмалари ўртасида шартномалар имзоланган эди. Коммерция нуқтаи назаридан ҳар иккала томон учун манфаатли бўлган бундай шартномалар бундан аввалги йилларда ҳам тузилган ва пухта бажарилиб келган эди. Лекин янги шартномалар уч ойдан буён адо этилмаётир, чунки Германия Федератив Республикасининг расмий органлари қувурларни етказиб беришга лицензия бермаётирлар.

СССРнинг Германия Федератив Республикасидаги савдо вакили П. А. Гритчиннинг кеча матбуот вакилларига айтишича, шу йил 5 январда у СССРнинг Германия Федератив Республикасидаги муваққат ишлар вакили И. М. Лавров билан бирга Германия Федератив Республикаси ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари Лар ҳузурига бориб, Совет Иттифоқига қувурлар етказиб бериш ҳақидаги шартнома уч ойдан буён бажарилмай келинаётганлигини айтган. Шу билан бирга, совет вакиллари Германия Федератив Республикаси расмий органларининг бу масаладаги ҳаракатлари ғайри қонуний бўлиб, СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган амалдаги савдо битимига хилоф эканлигини таъкидлаганлар ҳамда қувурлар етказиб бериш тўғрисидаги шартнома ва, бинобарин, савдо битими пухта бажарилади, деб умид билдирганлар.

Статс-секретарь Лар совет томонининг бу мурожаатидан Германия Федератив Республикасининг ҳукуматини хабардор қиламан, деб жавоб берган.

СОЦИАЛИЗМ ҚУРИЛИШИНИ АВЖ ОЛДИРИШ ЙЎЛИДАН

БЕРЛИН. Германия Бирлашган социалистик партиясининг VI съездига тайёргарлик кўриш муносабати билан Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари олдига қўйилган вазифаларнинг бутун халқ томонидан муҳокама қилинишига тўхталиб, «Нейес Дейчланд» газетаси бош мақоласида бундай деб ёзади: Биз ўз тараққиётимизнинг янги босқичи бўсағасида турибмиз ва социализм қурилишини авж олдириш томон бормоқдамиз. Социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари бизда ғалаба қозонди. Кишининг киши томонидан эксплуатация қилиниши асосан бартараф этилди.

Газета суд ишларини юргизиш органлари фаолиятидаги янги методлар тўғрисида Давлат кенгаши фармонининг лойиҳасини аҳоли ўртасида кенг муҳокама қилиш зарурлигини таъкидлаб, жумладан, бундай деб ёзади: Аҳолининг социалистик қурилишда онгли тарзда қатнашиши доимо янгидан-янги ижтимоий кучларни очиб бермоқда. Ишонтириш ва тарбиялаш тобора кўп даражада асосий метод бўлиб бормоқда. Бу методлар ёрдами билан ҳуқуқий нормаларга риоя қилиш ва қонунларни бузишнинг олдини олиш таъминланмоқда. (ТАСС).

ХАЛҚ ХИТОЙИ ЯНГИЛИКЛАРИ

ПЕКИН. (ТАСС). Ўтган йили Шимолий Хитойнинг йирик саноат маркази Тяньцзинда енгил саноатнинг 20 дан кўпроқ корхонаси қурилди, кенгайтирилди ёки реконструкция қилинди. Тан-Шань шаҳрида чинни идишлар заводи қурилиши асосан тамомланди. Бу завод ҳар йили халқ истеъмоли учун 10 миллион чинни идиш ишлаб чиқаради.

* * *

Хубэй вилоятининг далаларида бу йил шоли ва пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун кураш қизиб кетди. Халқ коммуналарининг 2 миллионга яқин аъзоси 90 минг майда, ўрта ва йирик ирригация иншоотлари қурилишида қатнашмоқда.

* * *

Юньнань вилоятининг деҳқонлари декабрь ойининг ўрталарига келиб давлатга 20 минг центнердан кўпроқ тамаки топширдилар. Улар давлат планини муддатидан илгари бажардилар. Юньнань вилояти Хитойнинг тамаки барги етиштириладиган асосий районларидан биридир.

* * *

Денгиз бўйидаги Чжэцзян вилояти давлат йўли билан жут харид қилиш планини ўтган йилнинг 15 декабрига қадар 2,7 процент ошириб бажарди. Мамлакатда йиғиштириб олинган жутнинг 60 процентидан кўпроғи Чжэцзян вилояти ҳиссасига тўғри келади.

Югославия темир йўллари электрлаштирилмоқда

БЕЛГРАД. (ТАСС). 1964—1971 йилларда Югославиянинг қарийб 1400 километр темир йўлини электрлаштириш белгиланди. Магистралларни электрлаштириш билан боғлиқ бўлган ҳамма ишлар уч корхона — Загребдаги Раде Кончар номли завод, Белграддаги «Электросрбия» заводи ва Сараеводаги «Энергоинвест» заводи томонидан амалга оширилади.

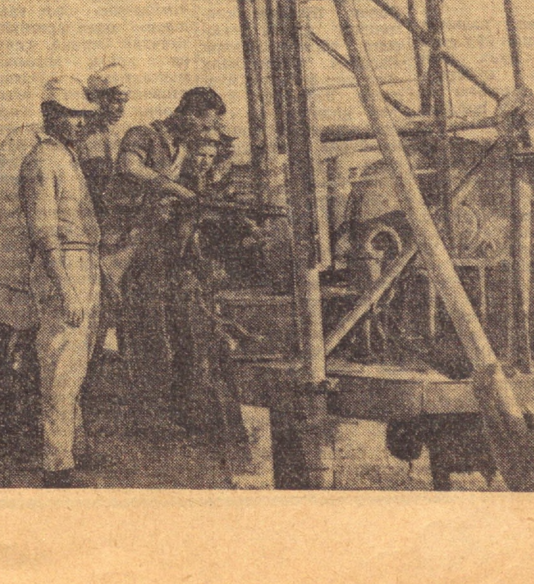

ЭФИОПИЯ. Қизил денгиздаги Асcаб порти районида мамлакатда энг йирик нефтни қайта ишлаш заводини қуриш учун тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Бу корхона Совет Иттифоқи ёрдамида қурилади. Совет мутахассислари ўзларининг бой тажрибаларини эфиопиялик дўстларига ўргатмоқдалар. СУРАТДА: совет ва Эфиопия мутахассислари пармалаш установкаси ёнида.

Н. Олейников фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

„ҚАЙСИ КАСБНИ ТАНЛАЙСИЗ?“

«Ёш ленинчи» газетасининг шу йил 10 январь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босиб чиқарилган саҳифада ёшларга мурожаат қилиб бундай дейилади:

«Азиз дўстлар, турли касб эгалари ва ўқувчилар! Келинг, касб ҳақида ҳозирданоқ фикрлашиб олайлик! Ўз фикр ва мулоҳазаларингиз билан газетамиз саҳифаларида қатнашинг!»

Саҳифада республикамизда ўз меҳнати билан донг таратаётган турли касбли ёшларимиз — СССР Олий Советининг депутати, Газли машъали Эргаш Ҳикматов, чўл бағрини тилиб, «оқ олтин» етиштираётган сурхондарёлик Мўминжон Эргашев, бухоролик механизатор Тамара Муҳаммадиева, хоразмлик илғор механизатор Майя Нам, қорақалпоғистонлик балиқчи Омонғайт Асановларнинг ўрта мактабни тамомлаб, меҳнатда босиб ўтган шонли йўли ҳақида ҳикоя қилинади. Инсон фақат меҳнатда чиниқиши алоҳида таъкидлаб кўрсатилади.

«Ёш ленинчи» газета редакциясининг бу ташаббуси диққатга сазовордир. Бироқ бу — катта ишнинг фақат муқаддимасидир. Газета ўзи бошлаган бу ташаббусни изчиллик билан давом эттириб, ёшлар диққатини тортадиган, уларни касб-ҳунар ўрганишга сафарбар этадиган материалларни мунтазам бериб борса, яхши бўлур эди.

БУГУНГИ САҲИФАДА:

КЕЧАГИ ШОГИРД БУГУН УСТОЗ

●

ҚУТБ СТАНЦИЯСИ 1926 ЙИЛДАН БЕРИ ИШЛАЙДИ

●

САМАРҚАНДДА ЎЗБЕКИСТОН РАССОМЛАРИ АСАРЛАРИ ВИСТАВКАСИ

●

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЧЕХОСЛОВАКИЯ ОЛИМЛАРИНИНГ ҲАМКОРЛИГИ

●

ЎЗБЕК ДЎППИСИ ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВРАНГЕЛЬ ОРОЛИДАН ХАТ

Поездда, самолётда, Ленин номли атом музёрарида кетаётганда, Тундра, ёхуд Шимолий муз океани оролларида — қаерда бўлмасин, сизларни, ўзбекистонлик ёру-дўстларни эслайман. Дам олиш соатларида тўпланишганимизда дўстларим — жасур қутбчилар, учувчи, аэролог, геофизик ва штурманларга халқим, қуёшли ўлкам, оқ олтин ва мевазор боғлар ўлкаси — Ўзбекистон ҳақида завқланиб ҳикоя қиламан. Сизларнинг меҳнат зафарларингиз, бахтли ҳаётингиз дўстларимиз қалбида чуқур жой олаётганини кўриб, ниҳоят қувонаман.

Ўз навбатида сизларга, ўзбекистонлик пахтакорларга Врангель оролига қилган сафаримиз ҳақида ҳикоя қилмоқчиман.

Маълумки, рус денгиз саёҳатчиси, адмирал, Фанлар академияси ҳамда рус геофизика жамиятининг фахрий аъзоси Фердинанд Петрович Врангель (1796-1870) етти кишидан иборат отряди билан музлик оша оролга боришга 3 мартаба уриниб кўрган бўлса ҳам мақсадига эриша олмаган эди. Кейинчалик орол унинг номига қўйилган.

Июль ойининг ўрталарида оролда Канада ғози ва ўрдакларини ниҳоятда кўп учратасиз. Улар бу ерга тухум қўйиш, бола очиш учун Америкадан учиб келади. Болалари катта бўлгандан кейин қуш яна Америкага учиб кетади. Қувноқ механик К. Каимов бир ғознинг оёғидан икки халқа ечиб олди. Халқаларнинг бирига «халқалар бюроси. Москва, 70321 га хабар қилинг» деб ёзиб қўйилган эди. «Менингча, бу ғозларни Канада ғози деб нотўғри ном беришган. Ахир буларнинг ватани Врангель ороли — СССР», деган фикр хаёлимга келади. Майдони 730 квадрат километрни ташкил этган бу оролнинг шимолий қисми текисликдан, марказий ва жанубий қисми баландлиги 1 километрча келадиган тоғликдан иборат. Орол буғилар, оқ айиқлар ва бошқа ҳайвонларга, тюлень ва моржларга ниҳоятда бой.

Врангелда қутб станцияси 1926 йилдан буён ишлайди. Станция энг яхши аппарат ва асбоблар билан таъминланган. Улар ёрдамида денгизнинг физик ҳолати, атмосфера ўрганилаётир. Радио орқали Москва билан мунтазам алоқа қилиб турилади. Қутбчилар бўш вақтларида чиройли безатилган кают-кампанияга тўпланадилар. Радио тинглаб, газета-журналлар ўқийдилар, янги фильмларни томоша қиладилар, қариндош-уруғларига хат ёзадилар.

Ана шундай вақтларнинг бирида мен сиз пахтакор дўстларимга шу хабарни ёзиб, газета орқали дўстларимнинг саломини йўлламоқдаман.

К. РИЗАЕВ,
Врангель оролидаги Қутб станциясининг аэрологи.

180.000 КИТОБ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг марказий илмий кутубхонасида 180.000 дан ортиқ китоб ва чет эллардан келтирилган адабиётлар бор. Бир ярим мингдан ортиқ китобхон ана шу китоблардан мунтазам суратда баҳраманд бўлмоқда. Юқоридаги суратда кутубхонанинг кекса ходими К. КАРП ва ёш кутубхоначи М. ХАЛИМБОЕВА китоб сақланадиган хонада. Пастдаги суратда эса кутубхонанинг ўқиш залларидан бирида. И. Глауберзон фотоси.

ҲАМКОРЛИК

Бир группа совет медик олимлари Чехословакияга қилинган ижодий командировкадан қайтиб келдилар. СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Тошкентдаги вакцина ва сиворотка институтининг директори ўртоқ А. Иноғомов бу сафар ҳақида қуйидагиларни айтди:

— Прагадаги вакцина ва сиворотка институтининг таклифи билан Чехословакияга қилинган ижодий командировка 7 кун давом этди. Бир ҳафта мобайнида Прагадаги йирик медицина муассасаларида бўлиб, кўпгина янгиликлар билан танишдик.

Совет медик олимлари Прагадаги Давлат эпидемиология ва микробиология контроли институтининг ишлари билан ҳам танишдилар. Бу энг йирик медицина муассасасида 150 дан ортиқ номда ҳар хил дори-дармонлар тайёрланмоқда.

Тўпланган бой тажрибаларни айрибошлаш мақсадида Совет Иттифоқи ва Чехословакиядаги бир неча медицина муассасалари ўртасида илмий алоқалар тағин ҳам кенгайтирилади. Жумладан, Тошкентдаги вакцина ва сиворотка институти Прагадаги вакцина ва сиворотка илмий муассасаси билан яқиндан алоқа боғлайди.

А. АЛИЕВ.

Ўзбекистон энергетика системасининг марказлаштирилган диспетчерлик бошқармаси республикамиздаги ҳамма электростанциялар ишини мувофиқлаштириб турибди. Бу ерда йирик электр узатиш линияларини бошқаришнинг янги усуллари қўлланилмоқда. Бунинг натижасида электростанцияларнинг қувватидан унумли фойдаланиляпти.

СУРАТДА: марказий диспетчерлик пульти олдида.

Г. Пун фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

У С Т О З

Маҳмуд ака ҳали ёш эди. Уни газета ва журналлар қандай нашр қилинади, деган савол қизиқтирар, аммо бунга кимдан ва қаердан жавоб топишни билмасди.

1931 йилнинг март ойи... Маҳмуд Эски Жувадан Чорсу томон йўл олди. Тор кўчанинг чап томонидаги темир дарвоза олдида тўпланиб турган ўз тенгқурларини кўрди. Улар ўрта ёшли бир кишини қуршаб олиб, унинг сўзларини қунт билан тинглардилар. Маҳмуд ҳам яқинроқ келиб, уларга қўшилди. Ўртада туриб гапираётган кишининг сўзлари унга кўпдан бери ором бермай келган саволга жавоб бўлмоқда эди.

— Ўзбекистон нашриёт бошқармаси полиграфия саноати кадрларини кўпайтириш учун мана шу бинога, — дерди у киши темир дарвозали икки қаватли уйни кўрсатиб, — ФЗУ ташкил қилди. Бу мактаб — сиз учун, ёшлар.

— Газета ва журналлар чиқариш ҳам ўргатиладими? — шошиб савол берди Маҳмуд.

— Албатта. Бу ерда ўқийсизлар, ҳунар ўрганасизлар. Ўз қўлларингиз билан газета ва китоблар босиб чиқарасизлар. Ҳа, ишонаверинглар, ўз қўлларингиз билан чиқарасизлар.

Бу одам — ҳарф терувчи, ҳозир пенсионер, коммунист Зоҳидилла Раҳматуллин эди.

Эртаси куниёқ Маҳмуд ўқишга кирди. Ёш, ҳаракатчан йигитнинг қобилиятини дастлабки кунларданоқ тўғри баҳолаган З. Раҳматуллин уни ўзига шогирд қилиб олди. Талабчан устоз раҳбарлигида Маҳмуд ўқиди, ўрганди... Ўқишни битиргач, мактаб дирекцияси Маҳмудни ФЗУга ўқитувчи этиб тайинлади. Кечаги шогирд — энди устоз. У то шу давргача қанча-қанча истеъдодли ёшларни тарбиялаб етиштирди. Мана, 12 йилдирки, Маҳмуд Иброҳимов Тошкентдаги 2-полиграфчилар ҳунар билим юртида директорлик лавозимида ишлаб келмоқда.

Маҳмуд акадан таълим олган ёшлар уни фахр билан «устоз» деб атайдилар. Тошкентдаги 1-босмахонанинг илғор ҳарф терувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Турсуной Абдураззоқова, Янгиер шаҳар босмахонасининг директори Абдукарим Абдуносиров, Фарғонадаги «Коммуна» босмахонаси печать цехининг бошлиғи Ўктам Каримов, Ўзбекистон КП Марказий Комитети бирлашган нашриёти линотип цехининг бошлиғи Тўлаш Музаффаров ва Ўзбекистон полиграфия саноатининг юзлаб бошқа ишчи-хизматчилари Маҳмуд аканинг шогирдларидир.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган профессионал-техника таълим ўқитувчиси М. Иброҳимов ўзининг талабчанлиги ва меҳнатсеварлиги билан коллектив ҳурматини қозонмоқда.

К. ШУКУРОВ.

ЧУСТ ДЎППИСИ

АНДИЖОН, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Чуст дўпписи мамлакатимиздан ташқарида ҳам машҳур. Хельсинки, Дамашқ, Улан-батор ва Ленинградда бўлган халқаро виставкаларда барча мамлакатлардан келган савдо вакилларининг диққатини Чуст дўпписи ўзига жалб этгани бежиз эмас. Чустлик Ф. Қобилова, Р. Шамсиддинова, Т. Муллабоева каби чеварлар ҳаммага манзур бўлган ана шу дўппини моҳирлик билан тикмоқдалар.

Чуст бадиий фабрикаси 1,5 минг дона чуст дўпписини Ўзбекистоннинг улгуржи савдо базасига юборди.

КАРАМ КОМБАЙНИ

Украина сабзавотчилик илмий текшириш институтининг инженерлари карам йиғадиган машина ихтиро қилдилар.

Бу машина карамни илдиздан қирқиб олиб, кўк баргларни ҳам тозалайди ва тракторга тиркалган прицепга транспортер ёрдами билан жойлайди. У бир соатда 4 гектар майдондаги карамни йиғиб олиб, 40 кишининг ишини бажаради.

Машина «ДВСШ-16» маркали ўзи юрар шассига ўрнатилади. Машина синовдан муваффақиятли ўтди.

А. МАЙЗЕЛЬЕ.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ

Хатлардан сатрлар

НАМАНГАН. Қишлоқ хўжалик техникумининг зоотехника факультетини колхоз ёшларидан 33 киши сиртдан ўқиб битирди.

К. Маматов.

ТОШКЕНТ. Калинин районидаги Ильич номли колхоз аъзолари Хонижон ота Олимжоновнинг 70 ёшга тўлгани ва 30 йилдан буён колхоз почтальони бўлиб ишлаётганини нишонладилар.

А. Паттаев.
С. Барноев.

ХОРАЗМ. Янгиариқ районидаги «1 Май», «Коммунизм», Хева районидаги «Москва», Калинин номли колхозларнинг ҳар бирида 200-300 ўринли янги клублар ишга туширилди.

М. Эркинов.

ЁДГОРЛИКЛАР ТИКЛАНМОҚДА

Бухорода қадимий ёдгорликларни сақлашга катта эътибор берилмоқда. Мачити Калон, Кўкалтош, Абдуллахон ва Мирараб мадрасалари қайта тикланмоқда. Ёдгорликлар 1964 йилнинг охиригача асли ҳолига келтирилади.

Абдулла Азимхон, Улуғбек мадрасалари, чор Бакир ва бошқа айрим ёдгорликларни тиклаш йўлларини аниқлаш учун, бир группа мутахассислар ажратилди.

Ю. Кузьмин.

БУХОРО ГАЗИ АНДИЖОНГА ҲАМ КЕЛАДИ

АНДИЖОН, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Андижон областининг адирларида тўртта йирик нефть кони ишлаб турибди. Бу конларда нефть билан бирга чиқадиган газ ажратиб олинмоқда ва махсус қувурлар орқали халқ хўжалигига ҳамда аҳолига етказиб берилмоқда.

Бухорода ғоят катта газ кони топилиб, ишга туширилганлиги Фарғона водийсини ҳам газ билан етарли таъминлаш имконини беради. 1963 йилда Хўжаобод — Фарғона — Қўқон газ қувури Бухоро — Тошкент магистрал газ қувурига уланади. Бундан кейин ҳамма корхоналарда, ҳар бир хонадонда арзон ёнилғи етарли бўлади.

МАККАЖЎХОРИДАН КОНФЕТ

Тошкентдаги «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ишчи-хизматчилари янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ социалистик мусобақани кучайтириб, кондитер маҳсулотлари тайёрлашда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Фабрика коллективи маккажўхоридан ишланган маҳсулотлар — «Рион», «Утро», «Батончики», «Кукурузние» каби янги хил конфет ва шоколадларни кўплаб тайёрлаб чиқардилар. Янги хил кондитер маҳсулотлари тайёрлашда фабриканинг Восиқ Ҳайдаров, Любовь Дергачева ва Осиё Бойбўриева ўртоқлар бошлиқ сменалари унумли меҳнат қилмоқда.

Э. МАДРАҲИМОВ,
«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

ҚОНУНБУЗАР КУЁВЛАР

Тўкин куз кунларининг бирида Муғлон ва Касби қишлоқларида карнай-сурнайлар овози кўкни тутди. Муғлондан Касбига, Касбидан Муғлонга кетма-кет от қўйилиб, тўйга одамлар айтилди. Ниҳоят тўй куни ҳам келди. Ҳамма айш ишратда. Аммо, куёвлар Розиқ Илёсов билан Қарши Қўзиевнинг юраги нотинчдек. Улар кейин ишкали чиқмаса, деб ҳадиксирашарди.

Нега дейсизми? Ахир, 16 ёшга тўлмаган, Чехов номли мактабнинг 8-синфида ўқиётган Марҳамат Ғаниева ва Гулчеҳра Бозорованн мактаб бағридан юлиб олиш осон иш эмас-да!

Яқинда Бешкент район халқ суди қонунбузар куёвларни жиноий жавобгарликка тортди.

Т. НАЗИРОВ.

ВИСТАВКА ЗАЛЛАРИДА

Самарқандда Ўзбекистон рассомларининг янги асарлари виставкаси очилди. Томошабинлар асарларни завқ билан кўриб, ўз таассуротларини ўртоқлашмоқдалар.

Таниқли рассом В. Уфимцевнинг «Ҳой, ҳой отамиз» деган асари ҳамманинг эътиборини ўзига тортмоқда. Бу асарда Ҳамза Қизил Аскарлар орасида ўз шеърини ўқиб бераётгани усталик билан тасвирланган.

Ёш рассом В. Квонин ишлаган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунованинг портрети бой композицияси билан ажралиб туради.

Т. Оганесовнинг машҳур сут соғувчи М. Сайфутдиновани тасвирлаган портрети жуда жозибадор чиққан. Бу портрет рассомнинг ҳаёт билан чуқур танишганлигини, кишилар характерини яхши ўрганганлигини кўрсатади.

В. Соседов, Э. Ковалевскаялар ўз асарларига етти йиллик қаҳрамонларининг образларини яратишни асос қилиб олганлар. Н. Караханнинг «Боғистон» ва М. Новиковнинг «Баҳор» номли пейзажлари ўзининг ҳаётийлиги ва жонлилиги билан томошабинларнинг диққатини жалб қилаётир. А. Ошейко, Г. Чиганов асарлари ҳам мақтовга сазовордир.

Виставкада китобларга расм ишлаган М. Рейхнинг ижодига ҳам кенг ўрин берилган, Ўзбек санъаткорларининг қўл ҳунарлари ҳам виставка залидан муносиб ўрин эгаллаган. Бу ўринда рассом М. Раҳимовнинг чинни буюмларга ишлаган безаклари жуда таъсирлидир. Шунингдек, Р. Акбальяннинг керамик идишларга туширган расмлари, наққошлар Я. Рауфов, Т. Тўхтахўжаевнинг ишлари ҳам диққатга сазовордир.

О. АПУХТИН.

ТОМОШАЛАР. ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

11 ЯНВАРДА

Биринчи программа: 7.40 — Пионер эрталиги, 8.25 — Концерт (халқ куйларидан), 10.10 — Музика алифбеси саҳифаларида (ўзбек тилида), 11.20 — Концерт (филармония коллективлари ижросида), 12.15 — Ёшлар учун (рус тилида), 12.30 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 13.30 — Енгил куйлар, 15.35 — Қиш манзаралари, 16.15 — Янги фильмлар, 17.40 — «Ёш гвардия» бизнинг меҳмонимиз (рус тилида), 18.05 — Камер куйлари, 18.30 — Нимани куйлайсан, солдат қўшиғи?, 19.20 — Социалистик мамлакатларнинг қўшиқ ва куйлари, 20.00 — Индустрлаштириш — қурилиш асоси (рус тилида), 20.10 — Хатларга жавоб, 22.05 — Шу кунларимиз ҳикоялари (ўзбек тилида), 22.25 — Халқ куйлари, 23.15 — «Алла» қўшиғи.

Иккинчи программа: 19.00 — Саида Зуннунова ҳикоялари (рус тилида), 19.30 — Романслар, 20.10 — Шоир Миртемир шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар, 20.45 — Қишлоқ хўжалик темасида (рус тилида), 21.00 — Концерт (Айний номли Тожик опера ва балет театри солистлари ижросида), 21.30 — Ёшлар ижоди (татар тилида).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

11 ЯНВАРДА

Рус тилида: 18.00 — **Эрмитаж заллари бўйлаб** (мактаб ўқувчилари учун), 18.35 — **Телевизион янгиликлар**, 18.50 — **Революциянинг оташин жангчиси** (М. С. Урицкий туғилган куннинг 90 йиллиги муносабати билан), 19.10 — **Ленин мукофотига тақдим этилган асарлар**, 19.40 — **Классик куйлардан концерт** (телетомошабинлар хати асосида).

Ўзбек тилида: 20.30 — **Йўл номли** бадиий фильм. 21.45 — **Телевизион янгиликлар**, 22.00 — Т. Тўла. **Замондошларим ҳақида қўшиқлар**, 22.30 — **Сўнгги ахборот** (ўзбек ва рус тилларида).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/I да **Кармен**, 12/I да **Театр ёш солистларининг ижодий кечаси.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/I да **Фурқат**, 12/I да **Мирзо Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/I да **Икки билагузук**, 12/I да **Фарғона ҳикояси.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 13/I кундуз соат 4 да шаҳар студентлари учун 5-абонемент бўйича: **«Ўзбек оммабоп музика ва қўшиқлари»** деган темада биринчи **Концерт-лекция.** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Ғулом Абдураҳмонов, Насим Ҳошимов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Қундуз Миркаримова, Михаил Давидов,** солистлардан **Неъмат Қулабдуллаев, Клара Жалилова** ва бошқалар қатнашади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта цирк томошалари.

КИНО

Ҳарбий музика — «ВАТАН» (кундуз соат 3, кеч 5, 7 ва 9 да). НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Шуҳрат ҳалқаси — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, 11-40, кундуз 1-20 ва кеч 10-40 минутда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч 6 гача), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10 да).

Алангали йиллар қиссаси — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
12, 13 январда
КАТТА
КОНЦЕРТЛАР

СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Тамарахоним,** Жаҳон ёшлар фестивали лауреати **Клара Жалилова,** филармония солисти **Неъмат Қулабдуллаев,** ўзбек ашула ва рақс ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Автомашина ҳайдовчилари диққатига!
„АВТОСТОП" ТАЛОНЛАРИНИ
15 ЯНВАРГАЧА ТАҚДИМ ҚИЛИШНИ УНУТМАНГ
(мукофот олиш учун)
Адрес: Тошкент шаҳар-47, К. Маркс кўчаси 20-уй, Ўзбекистон туризм совети.

ТАЙЁР ОШГА БАКОВУЛЛАР

ИШЛАМАГАН ТИШЛАМАЙДИ!

Меҳнаткаш халқимиз етти йилликнинг бешинчи йили планини бажариш учун енг шимарган, астойдил бел боғлаган. Ишчи-хизматчи ҳам, колхозчи-деҳқон ҳам коммунизм қуришдек улуғвор ишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш, янги жамият пойдеворига ўз қўли билан ғишт қўйиш учун жон-дили билан хизмат қилмоқда.

Лекин, орамизда меҳнатдан бўйин товлаётганлар ҳам бор. Тўғри, бундайлар жуда озчиликни ташкил қилади.

Мана, дастурхон ёзилганда «тайёр ошга баковул» бўладиганлардан бири — Энвер Жеватов. Ёши 32 да. Девсифат қомати бор. Бу одам то яқин кунларгача Янгийўл шаҳрида истиқомат қилиб келди.

Бундан икки йилча муқаддам милиция ходимлари Энверни ўртага олишди:

— Нега бирон ерда ишламайсан?

— Ҳеч бир жойда ишга қабул қилишмаяпти, — жавоб берди Энвер.

Милиция ходимлари уни темир йўл станциясига ишга жойлаштириб қўйишди. Орадан тўрт-беш ой ўтар-ўтмас, у нолишга тушди:

— Бу иш менга ёқмаяпти. Жуда оғир...

Шундан кейин унга 7-қурилиш участкасига йўлланма бердилар. Энвер янги коллективда роппа-роса 29 кун ишлади. Бу ер ҳам кўнглига тўғри келмади. Ниҳоят уни 976-УНРга юк ташувчиликка қабул қилишди. Бу ерда ҳам аранг икки ҳафта ишлади.

Энвер қаерда ишламасин ишёқмаслиги оқибатида бошқалардан кам маош олар, топган пули ичкиликка етмагач, майда-чуйда ўғирлик билан шуғулланиб келарди.

Ниҳоят текинхўр Энвер Жеватов қилмишига яраша жазосини тортди. Яқинда Янгийўл шаҳар халқ суди уни беш йил муддатга шаҳардан сургун қилишга ва сургун қилинган жойида мажбурий тартибда ишга жалб этишга ҳукм чиқарди.

Жеватов сингари ўз бахтидан юз ўгирган яна бир киши — Янгийўл район, Ниёзбоши қишлоқ Советидаги Ленин номли колхозда истиқомат қилувчи Мирзакарим Холмирзаевдир. У кейинги ўн йил давомида қилган ҳар хил жиноятлари учун тўрт марта қамалиб чиққан. 1952 йилдан бери жамоатимиз учун фойдали бирор иш билан шуғулланмаган.

Ҳалол меҳнат йўлида қўлини совуқ сувга урмаган бу «бойвачча» софвиждонли одамларимизга тинчлик бермай, уларни ноҳақ қоралаш мақсадида кўпгина ташкилотларга иғвогарлик аризалари ёзиш билан шуғулланиб юрди. Аризаларнинг баъзисига имзо қўйса, баъзиларини беимзо жўнатаверди. Унинг бу бўҳтонларини текшириш учун қанчадан-қанча ходимларнинг бир неча кунлар овора бўлганликларини айтмайсизми. Яқинда жамоатчилик бу туҳматчининг кирдикорини фош қилиб ташлади. Халқ суди иғвогар Холмирзаевни беш йил муддатга сургун қилиш тўғрисида ҳукм чиқарди.

Шу нарса ачинарлики, текинхўрлик йўлига ўтганлар орасида айрим ёшлар ҳам учрайди. Янгийўл район, Нав қишлоқ Советидаги «Ленинизм» колхозида яшовчи Тўлқин Аҳмедов бундан икки йил муқаддам ўрта мактабни тамомлади. Лекин у давлат ва халқ олдидаги бурчини унутди. Тоғни урса талқон қиладиган бу йигит то охирги кунларгача ота-онасига нонхўр бўлиб келмоқда.

Колхоз правлениеси Тўлқинни бир неча марта ишга таклиф этди. Панд-насиҳатлар қилди. Бу насиҳатлар кор қилмагач, колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши яқинда Тўлқин Аҳмедовни мажбурий тартибда ишга жалб қилиш шарти билан уч йил муддатга сургун этиш тўғрисида қарор чиқарди.

Текинхўрларнинг тақдири ана шундай ҳал қилинади. Ишламаган тишламайди.

С. САЛОЕВ.

6185 СОАТ ОСМОНДА

Бу кулиб турган учувчи Абдусамат ТОЙМАТОВ. У граждан ҳаво флотида отряд бошлиғи бўлиб ишлайди. Тойматовнинг отряди илғорлардан ҳисобланади. Моҳир учувчининг 6185 соатлик ҳаёти осмонда ўтди.

В. Сироткин фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИГА
экономистлар ва старший экономистлар, печатник
керак
Луначарский шоссе, 42-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

«ГЛАВГОЛОДНОСТЕПСТРОЙ»ГА
қурилиш-монтаж бошқармалари, ОРСлар ва саноат корхоналарининг
бош бухгалтерлари ва бош бухгалтер ўринбосарлари
керак
Мурожаат учун адрес: Янгиер шаҳри.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.
Р. 06118. Индекс 64543. Нашр. № 9. 6